

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Nisan 1985

Sayı: 188

Kararların uygulaması başladı

VARAN - 1 -

**“TÜRK - İŞ,
YHK
üyelerini
çektii,,**

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Bulgaristan olayları karşısında uluslararası işçi kuruluşlarını “Harekete geçmeye,, çağırdı

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Bulgaristan'da yaşayan yaklaşık bir milyon Türk'ün Bulgarlaştırılması amacıyla maruz kaldıkları şiddet olayları ile ilgili olarak Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve Uluslararası İşkolu Federasyonlarına ve batılı ülkelerin İşçi Sendikaları Konfederasyonlarına birer mektup göndererek, insan haklarına yönelik cinayet ve şiddet olayları karşısında harekete geçmelerini istedi.

Konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi:

«TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Bulgaristan'da yaşayan yaklaşık 1 milyon soydaşımızın maruz kaldığı insanlık dışı baskılar karşısında, konunun dış politikayı ilgilendirmesi ve hassasiyetini dikkate alarak bir süre gelişmeleri izlemeyi, gelişmeler hakkında uluslararası işçi kuruluşlarına detaylı bir çağrıda bulunmayı gerekli görmüştür.

5 asır Osmanlı İmparatorluğu hakimiyeti altında kalan Bulgaristan'ın dünya barışının yer yer savaşlarla tehlikeye girdiği bir ortamda, nüfusunun yüzde 10'unu temsil eden Türk azınlığına karşı giriştiği ve soykırımına varan şiddet eyleminin yaratacağı sonuçları görmezlikten gelmesi kaygı vericidir.

Bulgaristan'da yaşayan soydaşlarımıza karşı girişilen şiddet olayları şöylece özetlenebilir.

— İsimlerini zor kullanarak değiştirme,

— Çalışanların ücretlerini, isim değişikliğini kabul ettikten sonra ödeme.

— Kadınların örtünmelerini yasaklama,

— Cenazelerin İslam kurallarına göre kaldırılmasını ve Türk mezarlıklarına gömülmesini engelleme,

— Camilerin yıkılarak ibadet hürriyetini kısıtlama,

— Evlerde Kur'an bulunmasını yasaklama,

— Okullarda dini eğitimi yasaklama,

— Sünnet törenlerine izin vermemek,

— Türkçe yayın yapan yabancı radyoların duyulmaması için yayın bozucu sistemli parazit yapma.

Bütün bu baskılar karşısında, Türk'lüğünü ve dinini muhafaza etmek isteyen soydaşlarımıza karşı askeri güç kullanarak cinayete varan eylemleri ile Bulgar Hükümeti insanlık suçu işlemekten çekinmemiştir.

Türk ve diğer ülke gazetecilerinin, olayları izlemek için Bulgaristan'a girmeleri önlediği gibi, Bulgaristan'daki diplomatlarımızın hareket serbestisi de engellenmiştir.

Merkezi Londra'da bulunan Uluslararası Af Örgütü'nün Bulgar Hükümetini kınaması, batılı ülkelerin gelişmelerden endişe duyduklarını açıklamaları, Türk Hükümetinin parlamento heyeti gönderme isteği ve çeşitli ülkelerde soydaşlarımızın kınama mi-

tingleri düzenlemesi karşısında sessiz kalan Bulgaristan, Türk azınlığını eritme politikasını ısrarla sürdürmektedir.

Türk Hükümetinin, soruna barışçı yol arayışı içinde soydaşlarımızın göç etmesini teklif etmesi karşısında dahi tavrını değiştirmeyen Bulgaristan'a karşı uluslararası işçi kuruluşlarının tüm imkanlarını kullanarak baskı hareketine geçmeleri zaruret halini almıştır.

Bulgaristan ile 1968 yılında yapılan ve birkaç kez uzatılan göç anlaşmasının yeniden uygulamaya konulması ve soydaşlarımızın göçünün sağlanması halinde, Türk işçileri olarak ekonomik koşullar ne olursa olsun onları bağrımıza basmaya hazır olduğumuz bilinmelidir.

TÜRK-İŞ, Hükümetin barışçı politikası ile izlediği dış politikayı gönülden desteklemektedir. Dış politikada tüm Anayasal kuruluşların tam bir dayanışma içinde bulunması, geleneksel yapımızın doğal sonucudur.

Bu düşüncelerle, Bulgaristan'daki soykırımına varan gelişmeler hakkında uluslararası işçi kuruluşlarına durum birer mektup ile iletilmiş, insan haklarına yönelik bu baskılar karşısında harekete geçilmesi istenmiştir.

Yönetim Kurulumuz, tüm ulusumuzun hislerine tercüman olduğu inancıyla Bulgar Hükümetinin bu tutumu nu tel'in etmeyi bir görev sayar.»

Şevket
Yılmaz,
sert
bir dille
hükümeti
eleştirdi

- **İŞÇİYE: ÜRETEEN İNSAN DEĞİL, ÜRETİME ARAC OLAN BİR MAKİNE GÖZÜ İLE BAKILMAKTADIR.**
- **İNSAN FAKTÖRÜ DIŞLANARAK, VATANDAŞLARIMIZ 5 YILDA BİR SANDIĞA OY ATMAKLA GÖREVLİ BİRER OY MAKİNESİ OLARAK GÖRÜLMEKTEDİR.**
- **HÜKÜMET «HAKEM» GÖREVİNİ BIRAKMIŞ, İŞÇİNİN KARSISINDA TARAF OLMUŞTUR.**
- **HÜKÜMET, BÜTÜN DÜNYAYA BOL BOL UZATTIĞI ZEYTİN DALLARINI KENDİ İŞÇİSİNDEN ESİRGEMEKTEDİR.**

TÜRK-İŞ önemli kararlar aldı

11 Nisan "Yönetim Kurulları,, toplantısında
YHK işçi üyelerinin çekilmesi ve illerde
açikhava toplantıları yapılması kararlaştırıldı

Türk-İş ve üye kuruluşlarının Yönetim Kurulları 11 Nisan Perşembe günü yaptıkları ortak toplantıda, bundan böyle Hükümetin tavrına uygun olarak karşı tavrı belirlenmesi ve bazı eylemlerde bulunulmasını kararlaştırdı.

Kamuoyunun dikkatle izlediği gelişmeler 28 Mart 1985 günü Türk-İş Yönetim Kurulu tarafından kamu kesimi toplu iş sözleşmelerine 15 Nisan tarihine kadar katılmama kararının açıklanması ile başladı.

Türk-İş'in ötedenberi izlediği diyalogla sorunların çözülmesi politikasında değişiklik olduğu, bunun giderek Konfederasyon tarafından yeni bir politikanın tesbitine varacağı bekleniyordu.

Nitekim, aynı açıklamada 10 Nisan Çarşamba günü Türk-İş genişletilmiş Başkanlar Kurulunun, 11 Nisan Perşembe günü de üye kuruluşların Yönetim Kurullarıyla ortak bir toplantının yapılacağı, bu toplantıya Bakan ile 10 ilgili Bakanın da-

vet edileceği açıklanmıştı.

Genişletilmiş Başkanlar Kurulunun olağanüstü toplantısının açılışında, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz sert bir konuşma yaptı. Başkanlar Kurulunca alkışla karşılanan konuşma metni, daha sonra bütün sendika başkanları tarafından imzalandı.

(Genel Başkan Şevket Yılmaz'ın bu konuşması ve Başkanlar Kurulu olağanüstü toplantısına ilişkin haber dergimizin diğer sayfalarındadır.)

Yılmaz, yeni bir tavrı izlenmesi gerektiğini söyledi

Sendika liderleri tam kadro ile toplantıyı izlediler

11 Nisan Perşembe günü Türk-İş ve üye kuruluşların Yönetim Kurulları toplantısına, Başbakan Turgut Özal'ın aynı gün yapılan Yüksek Askeri Şura toplantısında bulunması nedeniyle katılamayacağı biliniyordu. Gözler, salonun ön kısmına konan ve Bakanlara ayrılan koltuklara takıldı.

Davet edilen 10 Bakandan hiçbiri toplantıya gelmemiş, bazıları telgraf göndererek işlerinin olduğunu bildirmişlerdi.

YOKLAMA YAPILIYOR

Toplantı salonuna Genel Başkan Şevket YILMAZ ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri girdiğinde, salonda bulunanların büyük tezahüratı ile karşılandılar.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE, bağlı kuruluşların isimlerini okuyarak yoklama yaptı.

Tüm sendikalar toplantıda hazır bulunuyordu.

YILMAZ'ın KONUŞMASI:

Basın için ayrılan bölüm, büyük ilgi nedeniyle yeterli olmamış, gazetecilerin bir kısmı Bakanlara ayrılan ve boş kalan koltuklarda görev yapmaya başlamışlardı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ kürsüye geldi ve şu konuşmayı yaptı:

«Bugün buradaki bu toplantımız, birbirimizi bir kere daha görelim, bir kere daha dertleşelim diye değildir.

Bu toplantımıza katılan siz değerli Sendikacılar, hepiniz, Türk Sendikacılık hareketine yön veren önemli sorumluluklar taşıyorsunuz.

Sizler sadece kendi Sendikalarınızı değil, aynı zamanda TÜRK-İŞ'e de yön veren hatta, en zor zamanlarda Türk Demokrasisini ve hür Sendikacılığı korumaya çalışan insanlarsınız.

TÜRK-İŞ'in en yetkili organı olan Genel Kurulu da oluşturanlar esas itibarıyla sizlersiniz. Yani sizler bu büyük kuruluşun asıl sahiplerisiniz.

Bu toplantımızın konusunu teşkil eden husus, yani, şu anda karşı karşıya bulunduğumuz

ciddi sorunlara çözüm bulmak için yürütmemiz gereken mücadele o kadar zorlu ve tarihidir ki; Şu aşama da, bu teşkilatın asıl sahibi olan sizlere başvurmak ihtiyacını hissediyorum.

Değerli Arkadaşlarım,

Genel Başkanınız olarak, şimdiye kadar daima, her şartta ve herkeze diyalogdan yana oldum. Bizden bir adım uzaklaşana ben üç adım yaklaşmaya gayret ettim. Türkiye Cumhuriyetinin, dolayısıyla TÜRK-İŞ'in güzel bir geleneğinin takipçisi olarak, sorunları hep diyalogla ve milli menfaatlere uygun olarak, müzakere ile çözmeye çalıştım. Muhataplarımızla ilişkileri gerginleştirmemeye, ortamı hep yumuşak tutmaya özen gösterdim.

Benim üslubum bu olduğu gibi, sizlere de daima aynı üslubu tavsiye ettim. Sizler de beni kırmadınız. Ülkemizin ve teşkilatımızın bu güzel geleneğini elbirliği ile yaşatmaya çalıştık.

Şimdiye kadarki disiplininiz, saygınız ve dayanışmanız için hepinize ayrı ayrı ve samimiyle teşekkür ediyorum.

Genel Başkanınız olarak, değişen bazı şartlar nedeniyle şimdi bizim de tavrımızı ve

üslubumuzu değiştirmemiz gerektiğini bildiriyorum. Yeni şartlara göre yürüteceğimiz yeni mücadelenin yeni üslubu içinde sizlerden aynı disiplini, saygıyı ve dayanışmayı bekliyorum.

Değerli Arkadaşlarım,

Dünyada ve Türkiye'de bazı şartlar ve kurallar değişmektedir. Bu değişme, genellikle, bizim irademiz dışında cereyan ediyor. Ama değişen şartlar sonuçta bizi doğrudan etkilemektedir. Bu durumda, yeni şartlara ve kurallara göre yeni tavırlar geliştirmek de bizim görevimiz oluyor.

Hemen bir örnek vereyim: Türkiye'mizi daha güzel kılan

sağlıklı bir sosyal gelenek, mevcut siyasal iktidar tarafından tek yanlı olarak değiştirilmektedir.

Cumhuriyet tarihimizde şimdiye kadar genel olarak Hükümetler daima;

— Sosyal Devletten yana olmuşlardır.

— Sosyal Devlet ilkesini kağıt üzerinde bırakmayıp fiilen hayata geçirmek için gayret sarfetmişlerdir.

— İktisaden zayıf olan emek kesimini himaye etmeye özen göstermişlerdir.

— Demokratik toplumun ayrılmaz özelliği olan sınıflar a-

Gazeteciler
Bakanlara
ayrılan
koltuklarda
görev
yaptılar

11 Nisan
toplantısından
bir görüntü

Toplantı salonundan bir görünüş

resî ilişkilerde tarafsız ve adil bir hakem olmayı tercih etmişlerdir.

Oysa şimdi görüyoruzki, Cumhuriyetimizin bu güzel geleneği mevcut siyasal iktidar tarafından önemsenmemektedir.

Siyasal iktidar, artık tarafsız hakem olmayı bırakmış, bizzat işçinin karşısında taraf olmaya başlamıştır.

İçinde yaşadığımız sorunların büyük kısmı, siyasal iktidarın bu tercihten doğmaktadır.

Siyasal iktidar işçinin karşısında taraf olmayı tercih ettiği içindir ki;

— Toplu Sözleşme düzenine açıkça müdahale etmektedir.

— Yasallığı tartışmalı kamu işverenleri koordinasyon kurulu kurularak, 2822 sayılı Yasa işçi aleyhine ihlâl edilmekte, sosyal adaleti sağlama yolu olan sözleşmeler adaletsizlik ve huzursuzluk kaynağı haline getirilmektedir.

— Amaç dışı Sendika denetimleri ile 2821 Sayılı Yasa fiilen işlemez hale getirilmekte, Sendikacılar sindirilmek ve sesleri boğulmak istenmektedir.

— İşsizlik sosyal bir felâket

halini aldığı halde, istihdamı artırıcı politikalara itibar edilmemekte, işsizliğin çığ gibi artmasına seyirci kalınmakta, işçinin iş akti korunmamakta, işsizlik sigortasının lâfı bile edilmemektedir.

— Bizden önceki nesillerin ve bizlerin yıllarca sürmüş zorlu mücadelelerle kazandığımız bir çok hakkımız geriye götürülmektedir.

— Sosyal güvenlik sistemi geliştirilmeye muhtaçken, daraltılmakta, emeklilik hakları budanmakta, işçi ve işveren primleri ile kurulan SSK. hastaneleri başka kuruluşlara devredilmek için plânlar yapılmaktadır.

— Üyeyi Sendikasıdan, işçiyi Sendikacısından soğutmak için adeta özel gayret sarfedilmektedir.

— İşçi, memur, emekli, küçük esnaf gibi emek kesiminden esirgenen para, sürekli olarak belli bazı sermaye kesimi-ne transfer edilmektedir.

— Emeği ile geçinenlerin mutfuğı daralmış, bütçesi yama tutmaz olmuştur. Buna rağmen dar gelirliilerin sorunlarına çare bulmak şöyle dursun, dertleriyle adeta alay edilmektedir. Bir devlet Bakanı rahatça T.B.

M.M. kürsüsünden, işçilerin kaygılarından memnun olduğunu, Sendikacıların ortalığı bullandırdığını söyleyebilmektedir.

— İşçiye üreten insan değil, üretimde araç olan basit bir makine gözü ile bakılmaktadır.

— Her türlü politikada insan faktörü dışlanarak vatandaşlarımız beş yılda bir sandığa oy atmakla görevli birer oy makinesi olarak görülmektedir.

İşte bütün bu deliller, Cumhuriyetimizin sosyal adalet ilkesinin siyasal iktidar elinde hiçe sayıldığını ve değiştirildiğini göstermektedir.

Bütün bunlara karşı bizim her fırsattan yararlanarak sorunları Hükümet nezdinde dile getirdiğimiz, demokratik diyalog ilişkileri içinde meselelerin çözümünü talep ettiğimiz sizlerce de bilinmektedir.

Gün oldu, dertlerimizi zirve toplantılarında dile getirdik. Gün oldu, kongrelerde, seminerlerde, sempozyumlarda ifade ettik. Gün oldu, değerli Basınımız vasıtasıyla kamuoyuna duyurduk.

Her seferinde biz diyalogdan yana, iyi niyetli ve sakin olduk. Saygımızı kaybetmedik. Bekledik. Sabırla bekledik.

Ama her seferinde, muhataplarımızın kulakları bizim dertlerimize biraz daha kapandı.

Her seferinde, yüzümüze karşı «bugün, yarın» dediler. Ama hemen peşinden şikayet ettiğimiz şartları daha da ağırlaştırdılar.

Böylece iyice anlaşıldı ki, Cumhuriyetimizin geleneği uyarınca bizim «Hakem» olarak görmeyi arzu ettiğimiz hükümet bu görevini unutup, bize adeta taraf olarak tavır almaktadır.

Bu durumda, Hükümetin koyduğu yeni kuralları teşhis ve

tesbit ederek, kendi açımızdan yeni tavırlar geliştirmek de bize düşen görev olmaktadır.

Hükümet, bütün dünyaya bol bol uzattığı zeytin dallarını kendi işçisinden, kendi Sendikacısından esirgemektedir.

Batı demokrasilerinde Sendikaların çeşitli görevleri arasında, demokratik baskı gurubu olarak sosyo-politik fonksiyonları da vardır.

Bu fonksiyon, bir siyasal partiyi desteklemek veya desteklememek gibi kısır tartışmalara hiç gerek bırakmadan, işçilerin ekonomik ve sosyal hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek amacıyla, kamu oyunu etkilemek demektir.

Ben, Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU'nun İcra Kurulu üyesi olarak Uluslararası Tekstil, Deri ve Giyim İşçileri Federasyonu İcra Kurulu üyesi olarak bu hakkın batıda nasıl kullanıldığını bilen insanım.

2821 sayılı Sendikalar Yasasının 37 nci maddesindeki istisna hükmü de, bizim ekonomik hak ve çıkarlarımızı korumada görüşümüze güç katmaktadır.

TÜRK-İŞ'i hür dünya işçi hareketinden soyutlayamazsınız. 86 Milyon hür işçinin bütünleştiği bir Konfederasyonda TÜRK-İŞ yerini almıştır. Elbette, batının sahip olduğu bu haklar, TÜRK-İŞ topluluğunun, tüm çalışanların da vazgeçilmez haklarıdır.

Kısaca, faaliyetlerimizin mesleki alandaki ölçülerini tayin edecek ehliyete sahibiz.

Değerli arkadaşlarım,

Değişen şartlar ve kurallar nedeniyle bizim de şimdiye kadar sürdürdüğümüz üslubumuzda ve tavrimızda bazı değişiklikler olması doğaldır.

Üslubumuzdaki bu değişiklik elbette bütün Sendikal mücadelemize de yansacaktır.

Bu mücadele uzun süreli o-

labilir. Zaman zaman ciddi zorluklarla karşılaşabiliriz. Belirli bir aşamada kendimizi yenilememiz gerekebilir.

Ama kuralları değiştiren biz değiliz. Bize, sadece, siyasal iktidarın değiştirdiği yeni kurallara göre vaziyet alma görevi kalmaktadır.

Sendikal mücadele, esas olarak, insana ekmek kazandırma mücadelesidir. Bu nedenle, sendikal mücadele, işçinin ekmeğini kaybettirecek mecralara giremez. Girse kendi tabiatına ters düşer, başarısızlığa mahkum olur.

Önümüzdeki günlerde buna çok dikkat edeceğiz. Yeni kurallara göre geliştireceğimiz takdikler, işçimize ve Milletimize zarar vermeyecek biçimde düzenlenecektir.

Ama bizler, işçinin oyları ile muhtelif görevlere gelmiş Sendikacılar olarak, bazı zorluklarla karşılaşabiliriz.

Sendikal mücadelede, kamu oyunun desteği esastır. Şimdiye kadar daima haklıdan yana olan Basınımıza şükran borçluyuz. Basın mensupları da çoğunlukla işçidir, onlar da bizim üyemizdir. Bundan sonra ki mücadelemizde onların desteğinin de devam edeceğine inanıyorum.

Demokrasinin ayrılmaz bir

parçası olan hür sendikacılık mücadelemizi yürütürken, sadece kendimizi değil, 50 milyon Türk'ün refahını ve mutluluğunu düşüneceğiz.

Bizim mücadelemiz, işçisiyle memuruyla, emeklisiyle, küçük esnafıyla, köylüsüyle, bütün dar gelirlielerin dertlerine deva bulmak mücadelesidir.

Bizim mücadelemiz, evine bir kuru ekmek götüremiyen milyonlarca işsiz insanımızın iş bulabilme mücadelesidir.

Bizim mücadelemiz, Türk demokrasinin güçlenmesi, Demokratik hak ve özgürlüklerin herkeze için ve bütün icapları ile işlenmesi mücadelesidir.

Bizim mücadelemiz, büyük Atatürk'ün işaret buyurdukları gibi, ülkemizin çağdaş uygarlık düzeyine erişmesi, müreffeh ve medeni Milletler arasında âyık olduğu saygın yeri alması mücadelesidir.

Ve bizim mücadelemiz çalışanların yanı sıra tüccarın da, işverenin de, sanayicinin de, sermayenin de, daha rahat ve caha huzurlu bir Türkiye'de aaha adil ve daha güvenli bir ortamda daha üretken olabilmesi mücadelesidir.

Değerli arkadaşlarım,

Mücadelemizi yürütürken ülkemizin iç ve dış sorunlarına

Toplantıyı izleyen sendikacı-lardan bir grup

Bütün
Sendikaların
Yönetim
Kurulları
toplantıda
hazır bulundu

karşı duyarlılığımızı asla kaybetmedik ve kaybetmiyeceğiz.

Ülkemizde hala bir takım kararlık güçlerin kargaşa yaratmak için pusuda beklediklerini, bizim mücadelemizi saptırmak isteyeceklerini unutmayaacağız, onların yelkenine rüzgâr değil bıçak olacağız.

Dış sorunlarımız karşısında da TÜRK-İŞ'in tavrı ve ilkeleri bellidir.

Bulgaristan'daki soydaşlarımıza yapılan insanlık dışı işkence ve baskı karşısında görevimizi ihmal etmedik. Dertlerimiz ne ölçüde büyük olursa olsun, bu konuda Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU'yu ve Uluslararası işçi Kuruluşlarını harekete geçmeye çağırdık.

Çağrımız üzerine ICFTU Yönetim Kurulu, Bulgaristan olaylarını gündemine aldı.

Değerli arkadaşlarım,

Mücadelemiz en geniş Sendikalar hakların, en geniş demokratik özgürlüklerin, en iyi işçi haklarının ülkemizi aydınlatması ve büyük Atatürk'ün imzası-

nı taşıyan ILO ilke ve kararlarının eksiksiz uygulanması içindir.

Defalarca belirttim, tekrar ediyorum.

— Hiçbir ekonomik tedbir sosyal tedbirlerle desteklenmedikçe başarılı olamaz.

— Sefaletin olduğu yerde refah tehlikededir.

— Temelinde insan faktörü olmayan, insan refahını amaçlamayan her program mutsuzluğun sebebidir.

Hepinizin bildiği gibi kamu kesiminde Toplu Sözleşme görüşmelerine 15 Nisan 1985 tarihine kadar katılmama kararımız amacına ulaşmıştır.

Bundan sonraki gelişmeler, Yönetim Kurulumuzca hassasiyetle izlenecektir.

Yönetim Kurulumuzun tesbit edeceği il'den başlamak üzere bölge bölge sesimizi duyuracağız.

Mutlaka başarıya ulaşacağız. Çünkü mutfağı daralan işçiler ve bütün Türk Milleti bizden bunu bekliyor.

Bu duygularla, hepinizin tek

bir bilek, tek bir ağız ve tek bir yürek halinde kenetlenmesini ve bu zorlu mücadelede üzerine düşeni yapmasını istiyorum.

Bu mücadelenin yöntemlerini birlikte tesbit edeceğiz, yolumuzda birlikte yürüyeceğiz, birlikte terliyeceğiz ve başarıya da birlikte ulaşacağız.

Bu; zor ama şerefli mücadele yolunda tek bir kişinin dahi yorulup yana çekilmiyeceğini biliyorum.

Bu toplantımız, TÜRK-İŞ'in 33 yıllık şerefli tarihi içinde önemli bir dönüm noktası olarak yer alacaktır.

Çağrımızı kabul edip, bugün buraya geldiğiniz ve şimdiye kadar gösterdiğiniz güven, disiplin için hepinize teşekkür ediyorum.

Bundan sonra bizi bekleyen daha zor günlerde de aynı güven ve disiplini göstereceğinizi biliyorum ve şimdiden teşekkür ediyorum.

Allah hepimizin yardımcısı olsun.»

GERÇEKLEŞMESİNİ BEKLEDİĞİMİZ KANUN TEKLİFLERİMİZ		
SUNUŞ: 6 MAYIS 1984	SUNUŞ: 2 HAZİRAN 1984	SUNUŞ: 15 EKİM 1984
İCRA İFLAS K.	SSK. PRİM ALACILARININ	2821
İŞ KANUNU	TAHSİLİ	2822
KIDEM TAZMİNATI	SSK. PRİM BORÇU	TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ
YÖNETİME KATILMA	CEZALARI	İÇİN İMZA TÖRENİ
TARIM İŞ KANUNU	SSK. MALİ	DÜZENLENECEK
	ÖZERLİĞİ	
	EMEKLİLER	
	ARASI	
	ADALET	
	SSK. YA DEVLETİN	
	DESTEK SAĞLAMASI	

Salondaki panolar ilgi topladı

11 Nisan Perşembe günü yapılan büyük toplantıda, salon girişinde ve salondaki panolar ilgi uyandırdı.

Girişte, üzüm salkımı halinde TÜRK-İŞ ve bağlı sendikaların bir kompozisyonu yer alırken, salonda da TÜRK-İŞ'in «Amaç» başlığını taşıyan Ana Tüzüğündeki 2. madde yer alıyordu.

TÜRK-İŞ'in yasa değişiklik-

leri ile ilgili tekliflerin hangi tarihlerde Hükümete ve ilgililere verildiğini gösteren bir tablonun dışında her türlü müdahaleden uzak bir toplu sözleşme düzeninin istendiğini, Koordinasyon Kurulunun baskı ve müdahalelerinin istenmediğini, YHK'nun adil davranması ve TBMM'de bekleyen yasa değişikliklerinin gerçekleşmesinin istendiği belirtilen bir pano büyük ilgi gördü.

HER TÜRLÜ MÜDAHALEDEN UZAK.
SERBEST İRADE İLE GERÇEK
TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ YAPMAK İSTİYORUZ
HİÇBİR ŞEKİLDE YASAL DESTEĞİ OLMAYAN
KAMU SÖZLEŞMELERİ KOORDINASYON İSTEMİYORUZ
KURULUNUN BASKI VE MÜDAHALELERİNİ İSTİYORUZ
YÜKSEK HAKEM KURULUNUN ADALETİNİ İSTİYORUZ
GERÇEK FONKSİYONU İFA ETMESİNİ İSTİYORUZ
EMEĞİNDEN BAŞKA SERMAYESİ OLMAYAN İSTEMİYORUZ
DAR ve SABİT GELİRLİLERİN İSTİYORUZ
ENFLASYON CANAVARINA KURBAN EDİLMESİNİ İSTİYORUZ
T.B.M.M. de BEKLEYEN ÇALIŞMA HAYATIYLA İSTİYORUZ
İLGİLİ KANUN TEKLİFLERİNİN İSTİYORUZ
1985 YASAMAYILINDA GERÇEKLEŞMESİNİ İSTİYORUZ
ADINDAN BAŞKA BİRŞEYİ KALMAMIŞ OLAN İSTİYORUZ
ASGARİ ÜCRETLERİN ve MEVZUATININ İSTİYORUZ
BU GÜNKÜ YETERİNE ERMEK İÇİN İSTİYORUZ

Ortak açıklama

- YÜKSEK HAKEM KURULU İŞÇİ ÜYELER İKİNCİ BİR KARARA KADAR GERİ ÇEKİLDİ
- YÖNETİM KURULUNUN BELİRLEYECEĞİ İL VE BÖLGELERDE KAPALI VE AÇIKHAVA TOPLANTILARI DÜZENLENECEK
- TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ İÇİN İMZA TÖRENİ DÜZENLENMEYECEK
- UYARILAR VE TALEPLER DIŞINDA GELİŞME GÖSTEREN MÜZAKERELER SONUCU BAĞITLANAN TOPLU SÖZLEŞMELER, TÜRK SENDİKACILIĞININ VE İŞÇİ HAREKETİNİN İRADESİNİ TAŞIMİYOR

TÜRK-İŞ ve üye kuruluşların Yönetim Kurulları toplantısında alınan ortak karar Denizciler Sendikası Genel Başkanı Emin KUL tarafından okundu.

Ortak karar Denizciler Sendikası Genel Başkanı Emin Kul tarafından okundu

Yüzbinlerce işçiyi çatısı altında bulunduran TÜRK-İŞ'in bugüne kadar barışçı yollardan izlediği politika karşısında, sorunların giderek arttığı ve buna karşılık yeni bir politika izlenmesinin kaçınılmaz hale geldiği belirtiler açıklamada, işçi üyelerin Yüksek Hakem Kurulundan ikinci bir karara kadar çekilmesi istendi.

Bir dizi kararın yer aldığı açıklama aynen şöyle:

«Yüzbinlerce Türk işçisini çatısı altında toplayan TÜRK-İŞ Konfederasyonu 11 Nisan 1985 günü yurdun dört bir yanından Ankara'ya gelen bağlı Teşkilatlarının başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin katılımıyla yaptığı toplantı sonucunda, aşağıda yer verilen açıklamayı yapmak zorunluluğunu ittifakla tesbit etmiştir:

TÜRK-İŞ; hürriyetçi, çoğulcu, parlamenter demokrasinin bütün kurallarıyla milletimizin tüm kesimlerinin refahı ve barışı açısından eksiksiz işletilmesinin inancılı savunucusu olduğunu bir kez daha tekrarlamayı görev sayar.

İnancımız odur ki, hür sendikacılığın, hürriyetçi demokratik rejimin şah damarı olduğu tartışmasız kabul edilmelidir.

Bir barış ve denge rejimi olan demokraside işçi hareketine yaklaşım ve tavır açısından her çevrenin ihmale gelmez görevlerinin varlığını günümüzde bütün uyarılara rağmen sürekli unutturulmak istenmesini TÜRK-İŞ kaygı ile karşılamaktadır.

Unutulmamalıdır ki, hürriyetçi demokratik rejime doğru

yeniden geçiş aşamasında Türk İşçi Hareketinin mümtaz temsilcisi TÜRK-İŞ'in ve onun yüzbinlerce üyesinin sabırlı, feragatli, olumlu, akılcı, yurtsever katkıları vardır.

Üzülerek belirtmek gerekir ki, demokrasiye geçildiği ifade edilen bir zamanda bu feragatin halâ her vesile ile istismarına, artık Türk İşçi Hareketi müsamaha ile bakamıyacak bir noktaya getirilmiştir.

Türk İşçi Hareketi ve TÜRK-İŞ ülkemizin Ermeni terörden Bulgar mezalimine, yıkıcı ve bölücü eylemcilerin tahribatından, dış düşmanlarının tuzaklarına ve ülkemiz ile Kıbrıs üzerindeki emellerine varana dek karşı karşıya olduğu tehlikelerin bilincindedir.

TÜRK-İŞ, kalkınmakta olan

YILMAZ, CUMHURBAŞKANI EVREN'LE GÖRÜŞTÜ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Genel Sekreter M. Sadık ŞİDE ile birlikte 8 Nisan Pazartesi günü saat 17'de Cumhurbaşkanı Kenan EVREN tarafından kabul edildi.

Toplantıdan sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandıran YILMAZ, «Sayın Cumhurbaşkanımıza çalışma hayatı ile ilgili gelişmeler konusunda bilgisi sundum» dedi.

TÜRK-İŞ'in Hükümetten talepleri ile ilgili olarak Cumhurbaşkanı'nın herhangi bir görüş belirtilip belirtmediği sorusunu cevaplandıran YILMAZ, «Sorunlarımızı yakinen biliyorlar ve anlayışla karşıladılar» dedi.

Ülkemizin yaşadığı ekonomik sıkıntılardan doğan sorunların da en yakın takipçisidir ve güçlükleri bilmektedir.

Ancak, bilinmelidir ki, demokratik rejim içinde tüm sorunların aşılmasının yolu, öncelikle millet hayatında dengeli bir sosyal barışın kurulmasından geçmektedir.

Oysa ki, dengeli bir sosyal barışın kurulmasında en önemli bir kesim olan çalışanlara, gerek 2821 ve 2822 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasalarının dar kalıpları ve gerekse uygulanan ekonomik politikalarla taşıyamayacakları bir yük, sürekli yüklenmektedir.

Bir yönden de, işçi hareketi sürekli olarak demokratik yapının dışında itilmekte, yurtsever, bilinçli uyarı ve talepleri sistemli bir şekilde gözardı edilmektedir.

Uygulanan politikalar genel olarak ve özetle;

— Çalışanların ve ücretlilerin taleplerinin enflasyon olayında hiçbir etkisinin bulunmadığı ispat edildiği halde, emeğin milli gelir içindeki payı hergün biraz daha düşürülmektedir.

— Acılar pahasına yaratılan tasarrufların yatırım ve üretim alanlarına yönlendirilmesine rağmen, milli gelirin bölüşümünde kâr, faiz, rant gelirlerine sahip guruplara, emek gelirli guruplarından, yani tüm ücretli ve çalışanlardan sürekli pay aktarılmaktadır.

— Buna karşı Sendikal haklar bilerek aşındırılmakta, işçiler sendikası ve güçsüz bırakılmak istenmektedir.

— Kazanılmış işçi haklarının geriletilmesi süreci, hızlandırılmaktadır.

— İşyerlerinde işçilere, temsilcilere ve sendikacılara yapılan baskılar, dayanılmaz boyutlarda artmıştır.

— Kamuoyunda hür sendikacılığı küçük düşürme gayret ve tertiplerine bilinçli şekilde hız verilmiştir.

— Toplu İş Sözleşmesi rejimi insafa ve hesaba sığmayan müdahalelere maruz bırakılmıştır.

— Sendikalar serbestçe Toplu İş Sözleşmesi bağlatmak yerine, önceden belirlenen ve açıkca ilân edilen tutarsız kurallara ve zam miktarlarını kabule zorlanmaktadır.

— Verginin ağır yükü, uyarılarımız istikâmetinde ücretlilerin sırtından bir türlü kaldırılmamaktadır.

— İstihdam güvencesi yapılan uygulamalarla yok edilmiş, işten çıkarmalar yoğunlaşmıştır.

— Yüzbinlerce işçi, sefalet ücreti olan Asgari Ücretle çalışmaya terk edilmiştir. Yeni işe alınacak işçilerin de bu ücretle çalışmaları öngörülmüştür.

— İşsizliğin, toplumun her kesiminde yaygın bir büyüme göstermesine seyirci kalınmakta işsizliğin sosyal ve ekonomik maliyetini omuzlarında taşıyan tüm çalışanlara karşı, işsizlik, istismarı yapılan bir konu olarak kullanılmaktadır.

— Kiralar, faizler, kârlar, fiyatlar alabildiğine serbest bırakılıp, enflasyon ve pahalılık dayanılmaz boyutlara ulaşmışken sadece çalışanların ücretleri sınırlanmaktadır.

— İşçilerle aynı gelir bölüşümü dilimi içinde olan memurlar ve diğer ücretlilerin kat sayıları ve alacakları ücretler Hükümetçe tesbit edildiği halde, maksatlı bir propaganda ile işçilere karşı kıskırtılmaktadır.

— İşçiler, memurlar, emekliler, küçük esnaf ve aziz Türk köylüsünün sorunları gözardı edilmektedir.

Emeği hor gören ve emeğin meşru temsilcisi hür sendikacılığa saygı duymayan bir zihniyetle yürütülen, değil sosyal adalet, sadece adalet yönü olmayan politikalar, kanaatimiz odur ki; hür demokratik rejimde sadece tahribat yaratır.

Bu gidiş sadece işçilere ve hür sendikacılığa değil güçlendirmeye çalıştığımız hür demokratik rejime ve Milletimize zarar verecektir.

Bu gidişin durdurulması niyetlerinin var olup olmadığının sınanması bakımından, sadece Toplu İş Sözleşmelerinin bağtlanması ile sınırlı olarak 15 Nisan 1985 tarihine kadar Sözleşme müzakerelerinin durdurulması kararımıza dahi olumlu bir yaklaşım gösterilmemesiyle gerçek tutum bir kez daha meydana çıkmış ve böylece kararımız hedefine ulaşmıştır.

Bu nedenlerle Ülkemizin Milletimizin ve Demokratik rejimin yararları, korunması gözetilerek yapacağımız zorlu ve fakat şerefli sendikal bir mücadele ile karşı karşıya bırakıldığımız tesbit edilmiştir.

İşçi hareketine karşı sürdürülen tavır ve yaklaşımın sonuçlarını paylaşmamak yönünden ve gelecekteki gelişmeleri izleyerek öncelikle;

1. 15 Nisan 1985 Pazartesi gününden itibaren Yönetim Kurulumuzun alacağı ikinci bir karara kadar Yüksek Hakem Kurulundaki işçi temsilcilerinin geri çekilmeleri,

2. Gelişmelerin Şubelerimiz Yöneticileri, işyeri temsilcileri, biz ve üyelerimize kapalı salon ve açık hava toplantılarında anlatılması,

3. Bu meyanda TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun tesbit edeceği illerde toplantılar yapılması,

4. Hiç bir Toplu İş Sözleşmesi imza töreninin düzenlenmemesi,

5. Toplu sözleşme müzakerelerini durdurma kararının, bu alandaki soruna bir çözüm bulma ve karşı tutumları sinama amacına dayalı olmasına rağmen, konunun çözümsüzlüğe itildiği müşahade edildiğinden, işçilerin daha da mağdur bırakılması gibi bir tavıra imkan verilmemesi için sözleşme müzakerelerine bırakıldığı yerden devam edilmesi,

6. Ancak, müzakerelerin seyrinin titizlikle izlenerek takınılacak tavrın gelişmeler yönünde değerlendirilmesi,

7. Uyarılarımız ve taleplerimiz dışında gelişme gösteren müzakereler sonucu bağitılacak sözleşmelerin Türk Sendikacılığının ve işçi hareketinin iradesini taşımadığının peşinen ilân edilmesi,

Hususlarının cefakâr Türk işçilerine ve Kamuoyuna duyurulması eksiksiz bir bütünlük içinde ittifakla kararlaştırılmıştır.

Bu vesile ile Genel Başkanımızın açıkladığı gibi belirtmek isteriz ki; bizim kararlılığımızdan yararlanıp, bizi sokağa esir etmek isteyenler çıkarsa bilsinler ki, biz sokağa çıksak da asla

art niyetli bir takım heveslere teslim olmayız. Hiç kimse bunu denemesin ve bizi yan yollara çekmek istemesin. Biz kendi yolumuzu iyi biliyoruz ve bu yolda devam edeceğiz.»

Ortak kararın açıklanmasından sonra kürsüye gelen TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, TÜRK-İŞ 13. Genel Kurul Başkanlık divanının yeni genel kurul yapıncaya kadar görevde sayılacağını belirterek, Tek Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı ve 13. Genel Kurul Divan Başkanı **Zeki Gedik** ile Denizciler Sendikası Genel Başkanı ve 13. Genel Kurul Divan Başkan Yardımcısı **Emin Kul**'u kürsüye davet etti.

Kararın oylanması için **Zeki Gedik** kısa bir konuşma yaparak, Başkanlar Kurulunun bir gün önce seçtiği redaksiyon komisyonu tarafından görüşlerin bu açıklamada belirtildiğini söyledi.

Ortak açıklamanın yeni bir dönemin başlangıcı olarak değerlendirilmesi gerektiğine işaret eden **Gedik**, «Şimdi bu açıklamayı sizlerin ortak kararı haline getirebilmek için onayınıza sunuyorum» dedi.

Salonda bulunan bütün sendika yöneticileri ayağa kalkarak alkışlar arasında kararı kabul ettiler.

YHK İşçi Üyeler Çekildi

TÜRK-İŞ ve bağlı sendikaların Yönetim Kurullarınca alınan ortak karara uygun olarak, Yüksek Hakem Kurulunda görev yapan işçi üyeler, ikinci bir karara kadar geri çekildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, 11 Nisan toplantısında alınan ortak kararların, gelişmelere göre eksiksiz planlanarak uygulamaya konulacağını, sorunların tabana ve kamu oyuna büyük toplantılarla tekrar tekrar anlatılacağını söyledi.

YILMAZ, bir gazetecinin «YHK işçi üyeler olmadan karar alabilecek mi?» şeklindeki sorusunu cevaplandırırken, «Alabilir. Esasen bugüne kadar da bizim üyelerimizin muhalefetleri ile kararlar alınmıştır» dedi.

Türk-İş
Yönetim
Kurulu
üyeleri

Genişletilmiş Başkanlar Kurulunda Yılmaz'ın konuşması üyelerce imzalandı

10 Nisan Çarşamba günü olağanüstü toplanan TÜRK-İŞ Genişletilmiş Başkanlar Kurulunda, TÜRK-İŞ'in yeni bir tavır takınmak zorunda bırakıldığını ve bir dizi önlem alınmasının kaçınılmaz olduğunu belirten Genel Başkan Şevket YILMAZ, 11 Nisan tarihinde yapılacak Yönetim Kurulları ortak toplantısının büyük önem taşıdığını söyledi.

Genişletilmiş Başkanlar Kurulu üyelerinin tamamı tarafından imzalanan ve aynı görüşlerin paylaşıldığı bildirilen Genel Başkan YILMAZ'ın açış konuşması aynen şöyle:

«Bugün burada TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu olarak sizlerle ve yarın da Konferans Salonumuzda bütün teşkilatımızın Yönetim Kurulları ile birlikte yapacağımız iki önemli toplantı, ülkemiz ve demokrasimiz için çok mühim yeni bir dönemin başlangıcı olarak değerlendirilmelidir.

Bugün, Konfederasyonumuza bağlı bütün sendikaların Genel Başkanları ile, bugüne kadarki çalışmalarımızı görüşeceğiz ve,

—çok daha önemlisi—, bundan sonraki çalışmalarımızın temellerini tesbit edeceğiz.

Değerli arkadaşlarım,

Bugüne kadarki dönem ile bundan sonraki dönem diye iki ayrı dönemi özellikle belirtmem bir tesadüf değildir.

Dünyada ve Türkiye'de, bizim irademiz dışında meydana gelen bazı gelişmeler sonucunda, öteden beri süregelen ve alıştığımız bazı şartlar ve kurallar ağışmeye başlamıştır.

Değişen şartlar ve kurallar karşısında, bizim de kendi tavrımızı gözden geçirmemiz ve gerekirse kendimizi yenilememiz de çok doğal karşılanmalıdır.

Değişen şartlardan bir tanesini özellikle belirtmek isterim.

Cumhuriyet Hükümetleri şimdiye kadar hep sosyal devletten yana olmuşlar, sosyal devleti kağıt üzerinde bırakmayıp fiilen hayata geçirmek için gayret sarfetmişler, iktisaden zayıf olan emek kesimini himaye etmeye özen göstermişler, demokratik toplumun ayrılmaz

özelliği olan sınıflar arası ilişkilerde daima tarafsız ve adil bir hakem olmayı tercih etmişlerdir.

Ancak şimdi, Cumhuriyetimizi bu güzel geleneğinde ciddi bir değişme eğilimi görmektedir. Siyasal iktidar, artık tarafsız hakem olmayı bırakmış, b'zzat taraf olmaya, üstelik işçinin karşısındaki taraf olmaya başlamıştır.

Nitekim;

— Toplu sözleşme düzenine açıkça müdahale edilmektedir.

— Yasallığı tartışmalı Kamu İşverenleri Koordinasyon Kurulu ile 2822 sayılı yasa işçi aleyhine ihlâl edilmektedir.

— Amaç dışı sendika denetimleri ile 2821 sayılı yasa fiilen işlemez hale getirilmektedir.

— İstihdamı arttırıcı gerçekçi politikalara itibar edilmemekte ve işsizliğin çığ gibi büyümesine seyirci kalınmaktadır.

— Yılların zorlu birikimleriyle kazanılmış haklarımız her fırsatta geriye götürülmekte, meselâ sosyal güvenlik hakları genişletileceği yerde daraltılmaktadır.

Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısından bir görünüş

— İşçi, memur, emekli ve küçük esnaftan sürekli para kasıp sermaye kesimine para transfer etmeyi tercih eden politikalara ısrarla devam edilmektedir.

— İşte bu deliller, Cumhuriyetimizin ve demokrasimizin milletçe benimsediğimiz sağlıklı bazı geleneklerinin değiştirilmekte olduğunun işaretidir.

Sayın Başkanlar;

Bu durumda, şimdi bizim gündemimize gelen ve tarihi önem taşıyan bir soruya cevap aramak mecburiyetindeyiz.

Bu tarihi soru şudur:

Mevcut siyasal iktidar, hakem olmayı terkedip, bizim karışımızda taraf olmayı tercih ediyorsa; biz de artık anı hakem olarak görmeyi bırakıp, karşı taraf olarak görmeye hak kazanmıyor muyuz?

İşte bu sorunun cevabına göre, önümüzdeki dönem itibarıyla vereceğimiz mücadelenin şartları ve kuralları tesbit edilecektir.

Bu sorunun cevabını ise, bugün burada, yarın da genişletilmiş toplantımızda birlikte arayacağız.

Şimdiye kadar kendimize bu soruyu sormamak için elimizden gelen iyi niyeti gösterdik. Daima diyalogdan yana olduk. Her fırsatta hükümete dertlerimizi intikal ettirdik ve çözüm bulunması için sabırla bekledik.

Ama görüyoruz ki, biz bir yanda sabırla ve iyi niyetle çözüm beklerken, öte yanda:

— Emeğin milli gelir içindeki payı daha da düşmüş,

— Sendikal haklar daha da aşınmış,

— İşyerlerinde işçilere, tempılan baskılar daha da artmış,

— Kamu oyununda hür sendikacılığı küçük düşürme gayretlerine daha da hız verilmiştir.

Bu gidiş, sadece işçilere ve hür sendikacılığa değil, güçlen dirmeye çalıştığımız demokratik rejimimize de zarar verebilir.

Emeği hor gören ve emeğin meşru temsilcisi hür sendikacılığa saygı duymayan bir zihniyet, hür demokratik rejimde sadece tahribat yaratır.

Ülke çıkarları açısından hep kaçınmaya çalıştığımız bu kritik soru, artık kaçınılmaz biçimde gündeme getirilmiştir.

Biz bir soruya cevap aramaya başlayınca en sağlıklı cevabı en kısa zamanda buluruz ve en karmaşık görünen problemleri bile ülkenin ve milletin çıkarları doğrultusunda çözüme ulaştırırız. Hiç kimsenin bundan kuşkusu olmasın.

Bundan sonraki gelişmelerde sorumluluk arayanlar çıkarsa, artık bize değil, bu soruyu bize sorduranlara baksınlar.

Biz işçi, memur, emekli, küçük esnaf gibi dar gelirlilerin, yani mevcut tabikat içinde canı yananların ve mutfakları daralanların dertlerini dile getiriyoruz. Bu nedenle üstümüze düşen ve bizden beklenen görevler vardır ve bu görevleri mutlaka yerine getireceğimiz bilinmelidir.

Bu vesileyle şunu da ifade etmek isterim: Bizim kararlılığımızdan yararlanıp bizi sokağa esir etmek isteyenler çıkarsa, bilsinler ki, biz sokağa çıksak da asla ard niyetli bir takım heveslere teslim olmayız. Hiç kimse bunu denemesin ve bizi yan yollara çekmek istemesin. Biz kendi yolumuzu iyi biliyoruz ve bu yolda hiç sapmadan ilerleyeceğiz.

Değerli Başkan arkadaşlarım,

Önümüzde bizi bekleyen zor ve şerefli bir mücadele vardır. Bu mücadeleye hep birlikte gireceğiz ve sonuçta ülkemizin milletimizin yararına hep birlikte başarıya ulaşacağız.

Önümüzdeki büyük ve tarihi görevler konusunda bütün sendika Başkanı arkadaşlarımla da benimle birlikte aynı şeyi düşündüğüne; görevlerin ifası sırasında bütün teşkilatların el birliği içinde olacağına eminim.

Hepinize saygılar sunuyorum.»

Başkanlar, Yılmaz'ın konuşmasını ilgi ile izlediler

Bir değişiklik yok!

Yılmaz ve
Özal,
toplantıda
görülüyor

“Durumu tabana anlatacağız...,,

● **TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU VE BAŞKANLAR KURULU ÜYELERİ 29 NİSAN GÜNÜ SAAT 15.30'DA BAŞBAKAN VE BAKANLARLA GÖRÜŞTÜLER**

● **GENEL BAŞKAN YILMAZ, TOPLANTIDA YAPTIĞI SUNUŞ KONUŞMASINDA, SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ YOLUNDA HÜKÜMETTEN YETERLİ İLGİ GÖRMEDİKLERİNİ SÖYLEDİ**

● **TÜRK-İŞ'TEN YAPILAN AÇIKLAMADA, GÖRÜŞMENİN, 11 NİSAN'DA ALINAN KARARLARIN UYGULAMASINI ETKİLEMEYECEĞİ VE**

Görüşme Üçbuçuk Saat Sürdü..

12 MAYIS'TA BURSA'DA İLK BÜYÜK TOPLANTININ DÜZENLENECEĞİ BİLDİRİLDİ.

Türk-İş ve bağlı kuruluşların Yönetim Kurullarının 11 Nisan tarihinde yaptığı ve önemli kararların alındığı toplantıdan sonra, 29 Nisan Pazarı günü üçüncü zirve toplantısı gerçekleşti.

Türk-İş Yönetim Kurulu ile Başkanlar Kurulunu oluşturan sendika Genel Başkanları, 29 Nisan 1985 Pazarı günü saat 15.30'da Başbakan Turgut Özal ve bazı bakanlarla görüştü.

Görüşmede Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Kaya Erdem, Dev-

let Bakanları Mustafa Tınaz Titiz, Kazım Oksay, Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin, Çalışma v. Sosyal Güvenlik Bakanı Mustafa Kalemli de hazır bulundular.

Şevket Yılmaz, görüşme başlarken şu konuşmayı yaptı:

«Sayın Başbakan

! Ekonomide yaşanan çeşitli çıkmazların aşılabilmesi, özellikle enflasyonun kontrol altına alınması için sürdürülen çabalar, Eylül/1980'den başlayarak her alanda çeşitli önlemlerin alınmasını gerektirmiş ve bu süre içinde, başta işçi kesimi olmak üzere, tüm dar ve sabit gelirlilerden, geleceğin «olumlu şartlarını yaratabilmek için» özveride bulunmaları beklenilmiş ve istenilmiştir. Ara dönemin kendine özgü ihtiyaçlarına yönelik ön-

lemeleri yanında ekonomide alınan önlemler 1984 yılına kadar sendikalar faaliyetlerinin sınırlandırılmasına ve serbest toplu pazarlık hakkının askıya alınmasına yol açmış, işçi hak ve menfaatlerinin, merkezi olarak alınan ve uygulanan önlemlerle korunmaya çalışıldığı ifade edilmiştir. 2364 Sayılı Yasanın uygulandığı bu dönemin iki belirgin özelliği vardır: Bunlardan birincisi, işçilerimizin kendilerinden beklenen özveriyi tam bir sabırla göstermiş olmaları; ikincisi ise, 2364 Sayılı Yasa çerçevesinde, Yüksek Hakem Kurulunun, yetkilerini, çoğu zaman amacı aşan bir biçimde kullanmış olmasıdır. Bu dönemde önlemlerle güdülen hedefin işçilerin en azından satın alma gücünü korumak olduğu ısrarla ifade edilmiş olmasına karşın, bu, gerçekleşmemiş; üstelik, kamu kesiminde ve özel kesimde serbest toplu pazarlık yoluyla 1963'den itibaren elde edilmiş bulunan çeşitli hak ve menfaatler sınırlandırılmış; işçilere işlerinde güvence sağlayan çoğu sözleşme hükmü Yüksek Hakem Kurulu'nda oluşan Hükümet/işveren çoğunluğunun kararı ile ve genellikle işverenlerin telkinleri istikametinde değiştirilmiş; Kurul, kendisine güvenle bakılan bir kurum olmaktan geniş ölçüde uzaklaşmıştır.

Bu dönemin bir diğer önemli gelişmesi işçi hak ve menfaatlerini doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren yasalarda yine işveren istekleri istikametinde çeşitli değişikliklerin gerçekleştirilmiş olmasıdır.

Türk Sendikacılık Hareketi bu gelişmeleri, şartların elverdiği ölçüde, «olması gereken yönde» etkilemeye çalışmış bu arada, işçi istek ve dileklerine yer verilip bozulan dengeler yeniden kurulmadıkça, ekonomide hedeflenen olumlu sonuçlara ulaşılamayacağını; demokrasinin ancak işçi hak ve özgürlüklerine saygı gösterilen bir ortamda gelişip, yerleşebileceğini ve süreklilik kazanacağını şartlarda «iyileştirme ihtiyacının» artık erielenemez noktalarda olduğunu özellikle belirtmiştir. TÜRK-İŞ tarafından 1984 ortalarından itibaren TMBB'ne ve siyasal iktidara intikal ettirilmiş bulunan çeşitli yasa değişiklikleri bu iyileştirme girişiminin somut örnekleridir.

Türkiye 6 kasım 1983 genel seçimleriyle yeniden demokrasiye geçmiştir. Demokrasiye geçiş ile birlikte son dört yıl gösterilen özverinin karşılığının da somut olarak ortaya konması beklenirken, hem işçi/işveren ilişkilerinde, hem işçilerin yaşam düzeylerini iyileştirme aracı olarak bakılan toplu sözleşme düzeninde çıkmazların devam ettiğine tanık olunmuştur. Üstelik, tüm uyarılara karşın, siyasal iktidar, bu tarihe kadar çıkmazların aşılabacağı, sorunların çözüleceği yolunda umut da vermemiş, aksine uygulanan politika, şartları tahammül edilemez bir noktaya getirmiş, 11 Şubat 1985 tarihli TÜRK-İŞ/HÜKÜMET toplantısında belirtildiği üzere, «hür sendikacılığın da, grevli serbest toplu pazarlık hakkının da kağıt üzerinde kaldığı» bir aşamaya gelinmiştir.

II. Hatırlanacağı gibi, toplu sözleşme düzeninin sorunları, TÜRK-İŞ ile HÜKÜMET arasında ilk defa resmi olarak 17 Temmuz 1984 tarihli toplantıda ele alınmıştır. TÜRK-İŞ bu toplantıda özellikle «toplular sözleşme düzenine işlerlik kazandırabilmenin önemi» üzerinde durmuş, sözleşme düzeninde yaşanmakta olan sorunlara işaretler, Hükümetten önlem almasını istemiştir. Bu toplantıda toplu sözleşme düzeninin sorunları üç ana başlık altında sunulmuştur:

1) 2821 ve 2822 Sayılı Yasalarla yopilın düzenlemelerden kaynaklanan sorunlar.

2) Yasalarda «Kanun koyucunun amacını aşan» uygulamalar.

3) Serbest toplu pazarlık hakkına Hükümet müdahalesi.

III. Temmuz/1984'den TÜRK-İŞ Temsilcileri ile Hükümet üyelerinin yeniden bir araya geldiği 11 Şubat 1985 tarihine kadar birinci toplantıda belirtilen konularda somut hiçbir önlem alınmaması ve şartların işçiler aleyhine giderek kötüleşmesi karşısında, aynı konuların 11 Şubat 1985 toplantısının gündemine dahil edilmesi mecburiyetinde kalınmıştır.

11 Şubat 1985 tarihli toplantıda TÜRK-İŞ:

1) 2821 ve 2822 Sayılı Yasalarla yopilın düzenlemelerden kaynaklanan

sorunları ve Kanun koyucunun amacını aşan uygulamaları,

2) Toplu iş hukuku yanısıra «bireysel iş hukukunda, sosyal güvenlik ve ekonomide giderek ağırlaşan çıkmazları» açıklamış ve önlem alınması isteğini tekrarlamıştır.

TÜRK-İŞ açıklamasında, Sendikalar Yasasında Kanun koyucunun amacını aşan uygulamaların önlenmesini; Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası'nın işçi hak ve özgürlüklerinin korunmasını fiilen imkansız hale getiren hükümlerinin düzeltilmesini, serbest toplu pazarlık hakkının kullanılmasını engelleyen Hükümet müdahalesinin durdurulmasını istemiş, TBMM'de Mayıs/1984'den bu yana bekletilmekte olan TÜRK-İŞ Yasa değişiklik önerilerinin süratle ele alınması dileğinde bulunmuştur.

Bu isteklerle ilgili olarak, 2821 ve 2822 sayılı Yasalarda yapılması gerekli görülen değişiklikler konusunda sınırlı kabul edilebilecek bir adım atılmışsa da, serbest toplu pazarlık hakkının kullanılmasını fiilen imkansız hale getiren müdahaleler ve Kanun koyucunun amacını aşan uygulamalar devam ettirilmiştir.

IV. TÜRK-İŞ bu durum karşısında;

— 15 Nisan 1985'e kadar toplu sözleşme görüşmelerine katılmama kararını uygulamış,

— Mecburi tahkim aracı olarak çalıştırılmakta olan Yüksek Hakem Kurulu'ndan üyelerini, ikinci bir karara kadar çekmiştir.

V. Sosyal devlete düşen ödev iktisaden güçsüz durumda olan geniş halk kesimini korumaktır. Siyasal iktidar, herşeyden önce bu hedefi gözetmekle ödevlidir. Hükümet, «tarafsız» bir yaklaşımla, işçi/işveren ilişkilerinin sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasını sağlamak; iktisaden güçsüzlerin karşısında «tarafmış» izlenimi veren uygulamalardan kaçınmak zorundadır. Yurdumuzda, hür demokratik parlâmenter düzenin yerleşmesi ve sürekliliği bakımından birinci derecede önem taşıyan bu yönere gereğince özen gösterilmediği izlenimi, hakim kanaat halindedir.

Üçüncü Zirve toplantısı, sendika başkanlarının da katılımıyla gerçekleşti.

VI. Bu değerlendirme ışığında a- şğıdaki tespitleri sunmaktayız:

1) 2821 ve 2822 sayılı Yasalarda TÜRK-İŞ tarafından 15.2.1985 ve 15.3.1985 tarihlerinde sunulan değişiklik önerilerinin uygulama sorunlarının giderilmesini ve kanun koyucunun amacına uygun uygulama yapılmasını gözettiği dikkate alınarak, sunulduğu şekliyle, biran önce gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

2) Sorunların yasal düzenlemelerden ve kanun koyucunun amacını aşan uygulamalardan kaynaklanan yönleri dışında, bir önemli kaynağı da Hükümetin «serbest toplu pazarlık hakkının kullanılmasına» doğrudan ya da dolaylı yaptığı müdahalelerdir. Müdahale aracı 5 Temmuz 1984 tarihinde, Başbakanlığın 1984/15 sayılı genelgesi ile oluşturulan «Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu»dur.

Anılan genelgede Koordinasyon Kurulu'nun oluşturulmasındaki amaç, «serbest toplu pazarlık dönemine fiilen girilmiş olması sebebiyle ve sistemin kendi yapısı ve karşılıklı müzakerelerle serbestçe işleminde kamu kurum ve kuruluşlarına yardımcı olmak» şeklinde açıklanmışsa da, «yardımcı olmak» adı altında sürdürülen girişimler, serbest toplu pazarlık hakkını fiilen ortadan kaldıran boyutlara ulaşmıştır.

Koordinasyon Kurulunun oluşturulmasını takiben TÜRK-İŞ'in haklı tepkisi karşısında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, «Kurulun kamu işyerlerinde toplu sözleşmede bir birlik ve disiplin sağlamak amacı ile oluşturulduğunu; bir tavan ya da taban belirleyeceği diye bir konu olmadığını, gerek bu Kurulun, gerekse Hükümetin bir müdahale şeklinde girişiminin de düşünülmemeyeceğini» kamuoyuna resmen açıklamış, aynı şekilde, o tarihlerde Koordinasyon Kurulu Başkanlığı görevini üstlenen Maliye ve Gümrük Bakanı da «Koordinasyon Kurulu ücret tespiti yapmamıştır. Kamu kesiminde ücretler arasında denge kurulmasına çalışılacaktır. Sosyal yardımların fazla abartılmaması için tavsiyelerde bulunulacaktır. Kurulun sözleşmelere müdahalesi olmayacak, yalnızca tavsiyede bulunacaktır. O da, Kurula başvuru olursa, yapılacaktır...» demiştir.

Uygulama ile bu beyanatlar bağdaşmamış, 11 Şubat 1985 tarihli toplantı sırasında dikkate sunulan kurul tutanağından da açıkça görüldüğü üzere, Koordinasyon Kurulunun fiilen toplu sözleşmelere müdahale etmek olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkililerinin kamu kurumlarının sorumlu temsilcilerini makama davet ettikleri, sözleşme görüşmelerine esas olmak üzere belirledikleri limit-

leri ilgililere not ettirdikleri, mutabakata varılan görüşmelerde de bile sözleşmenin geçerliliği için Koordinasyon Kurulunun onayının aranır duruma geldiği, Temmuz/1984'den bu yana yaşanan yüzlerce olayla sabittir. Son zamanlarda ise, Kamu Koordinasyon Kurulu yetkilileri müdahalelerini gizlemek lüzumunu dahi hissetmez duruma gelmişler, toplu sözleşmelerde yıllar itibarıyla nelerin verileceğini, nelerin verilmeyeceğini açıkça kamuoyuna ilan etmeye başlamışlardır.

Bu tutum «serbest toplu pazarlık hakkının fiilen ortadan kaldırılması»dır.

Müdahale kadar, Kurul aracılığıyla sistemli bir biçimde dikte edilen şartlar da son derece adaletsizdir. Devlet İstatistik Enstitüsü'nün tespitine göre 1984 içinde yüzde (50.3) oranında gerçekleşen enflasyon karşısında işçilere yüzde (30 + 3000 TL.) gibi, enflasyon oranı ile bağdaşmayan bir ücret artışı verilmesi yoluna gidilmiş, sosyal yardımlarda son derece nisbi artışlar sağlanmış, üstelik yüzde (30 + 3000 TL.) limiti yer yer yüzde 25'lere düşürülmüştür. Mart/1984 Mart/1985 itibarıyla yüzde 60.1 oranında seyreden enflasyon karşısında ise, Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Kor-

ordinasyon Kurulu'nun kamuoyuna açıklanan 1985 hedefi yüzde 25'den ibarettir ve bundan da aza. As adı altında yapılan 3000 TL. ödemenin düşürülmesi planlanmaktadır. Sosyal yardım kalemlerindeki artış önerileri ise 1984 uygulamasını arattırmaktadır. Türkiye, işçinin maliyet içindeki payının giderek düştüğü, hayat pahalılığı karşısında hiçbir şekilde koruma madığı bir dönem yaşamaktadır.

Kurulun müdahaleleri öylesine boyutlardadır ki, toplu sözleşme masasında sorumlu ve yetkili muhatap kalmamıştır.

Yüksek Hakem Kurulu ise, aynen 2364 Sayılı Kanun dönemindeki tutumunu sürdürme çabasıdadır. Kurul, geçmişte olduğu gibi. Hükümet/işveren temsilcilerinin oluşturduğu çoğunluğun kararlarına tabi ve Koordinasyon Kurulu'na bağlı bir yan örgüt olarak çalışmaktadır. İşçi temsilcilerinin «muhalefet» beyanlarına dahi yer verilmek istenmeyen bir anlayış egemendir.

Tüm bu gelişmeler toplu sözleşme düzeninin ve doğal olarak demokrasi-nin geleceği açısından derin kaygılara yol açmakta, işçi/işveren ilişkilerinde istikrarın ve çalışma barışının kurulması, üretimin ve verimliliğin artırılması hedeflerinden her geçen gün uzaklaşmaktadır. Bu uygulama, serbest toplu pazarlık hakkının müdahaleden uzak bir anlayışla yaygınlaştırılmasını hedef alan 98 Sayılı ILO Sözleşmesine aykırıdır. Türkiye tasdik ettiği Sözleşmeyi çiğner durumdadır.

3) Bunun gibi, TÜRK-İŞ'in işçi sorunlarının çözülmesini sağlamak amacıyla hazırladığı Yasa değişikliği önerileri ile ilgili hiçbir işlem yapılmamaktadır. Öneriler; sunuldukları tarihler ve öneri gerekçe özetleri, dosya halinde sunulmuştur.

Sonuç olarak; Türk Sendikacılık Hareketi ve Türk işçileri, Yurdumuzda serbest toplu pazarlık hakkının her çeşit müdahaleden uzak bir biçimde kullanılmasını ve bunu engelleyen uygulamaların durdurulmasını istemektedir. Müdahaleye imkan veren tutum terk edilmelidir. İşçi hak ve özgürlüklerinin gereğince korunmasını engelle-

yen tüm yasal çıkmazlar aşılmamalıdır. Siyasal iktidar, Devletin iktisaden güçsüz koruma ödevini öncelikle yerine getirmeye yönelik çalışmalara artık vakit geçirmeden başlamalıdır. Türk işçisi de, Türk Sendikacısı da, Hükümetinizden bu istekleri hayata geçirmesini beklemektedir.»

GÖRÜŞMELER

Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz'ın konuşmasından sonra, Başbakan Turgut Özal görüşlerini açıkladı.

Özal, enflasyonun aşağıya çekilmesi için alınan önlemlerin eksiksiz süreceğini, hesaplarda bir yarıma olması halinde, gelecek yıl için işçi ücretlerine yapılacak zam oranının yeniden gözden geçirilebileceğini söyledi.

İşçiye yapılan ücret zamlarının başlıbaşına değerlendirilmemesini, vergi oranındaki düşüş ve vergi idelerinin dikkate alınması gerektiğini de belirten Özal, Kamu Koordinasyon Kurulunun kalkmasının düşünüleceğini, ancak, kamu kuruluşlarında toplu sözleşmeler için son sözü hükümetin söylemesinin bundan farklı olmayacağını sözlerine ekledi.

Sendika Başkanlarına teker teker ne gibi sorunları olduğunu soran Başbakan Özal, Türk-İş'le ilişkilerinin daha iyi olmasına gayret gösterdikleri ni sözlerine ekledi.

Özal ve Yılmaz gazetecilere toplantı ile ilgili açıklamaya yaparken

BASINA AÇIKLAMA

Toplantıdan sonra basın mensuplarına açıklamada bulunan Başbakan Turgut Özal, Türk-İş'in karşı karşıya bulunduğu sorunlar hakkında bilgi edindiğini, rakamlar üzerinde ayrı görüşlere sahip olduklarını belirtti ve «İşçiyi ve memuru bu yıl enflasyonun altında ezdirmeyeceğimiz konusunda sözümüzü Sayın Türk-İş Başkanı'na da tekrarladım. Bu görüşü muhafaza ediyorum»

Türk-İş Genel Başkanı Yılmaz da, görüşme sonrası gelişmeleri izleyeceklerini söyledi.

EYLEME DEVAM

Türk-İş Yönetim Kurulu ve Sendika Başkanları, toplantıdan sonra Türk-İş'de biraraya gelerek genel değerlendirmeyi yaptılar.

Değerlendirme sonunda, 11 Nisan'da alınan kararların aynen uygulanması kararlaştırılırken, 12 Mayıs tarihinde Bursa'da geniş bir toplantı yapılması yolundaki Yönetim Kurulu kararı da onaylandı.

Zorluklar aşılacaktır

Türk Sendikacılığı gerçekten zor günler yaşamaktadır. Türk Sendikacılarına zor günler yaşatılmaktadır. Serbest toplu iş sözleşmesi laftadır. Grev hakkı kağıt üzerindedir. Demokrasinin tabbii müessesesi olan hür sendikacılık hareketi, tek ayak üzerinde durmaya çalışan bir kötürüme benzetilmek istenmektedir. İşin daha da garibi, gelişmiş ülkeler siyasi demokrasiyi, endüstriyel demokrasiyle bütünleştirirken, Türkiye'de endüstriyel demokrasiden bahsetmek bile, kimi insanlarımıza acayip gelmektedir. Hızla gelişen dünyamızda en tabii ve temel haklar tartışmasız kabul edilirken, kanunla getirilen sınırlamalar Türkiye'de sendikaların elini kolunu bağlamış ve adeta savunmasız bir boksör haline dönüştürmüştür. Daha da ilerisi, sendikalar ve sendikacılar üzerinde amansız bir denetim tehdidi sürdürülmekte, siyasi iktidarın çalışma barışını korumakla görevli ünitesi bu barışı korumak yerine sendikacıları susturmak ve sindirebilmek için elinden gelen gayreti sarfetmekte, gazetelere el altından fotokopi dağıtmakta ve ne gariptir ki, sosyal adaleti sağlamakla görevli Bakanlığın Sayın Bakanı da, ileri makamlarda oturan üst düzey yetkilileri de, «Kapalı Kapılar Arında Washington» oyununu sergilemektedirler.

Cumhuriyet tarihimizde ilk defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Kür-

süsü kendisini savunma imkanından mahrum olanların aleyhinde kullanılmış, Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, bir konuşması ile sendikalara ne kadar karşı olduğunu tescil etmiştir. Sayın Bakanın ve bazı üst derece Bakanlık yetkililerinin kendilerini ebedi zannederek sendikacılarla karşı açtıkları mücadele, geri tepmeye başlamıştır. Türk-İş topluluğu Genel Başkanından, en ücra köşedeki tezgahta çalışan işçisine kadar tam bir bütünlük ve dayanışma içinde hak arama mücadelesini başlatmışlar ve bu mücadeleyi, meşru zeminlerde ve kanunların verdiği bütün imkanları kullanarak sonuna kadar götürmeye karar vermişlerdir. Bu karar sendikacılığın etkin gücünü bilmeyen, diyaloga açık olmayı teslimiyetçilik zanneden bazı zihniyetlere indirilen en büyük darbedir. Uyguladıkları ekonomik modelden insan faktörünü dışlayanlar, Türkiye'yi emek faktörü olmadan daha rahat idare edeceğini zannedenler, Türk Sendikalarının bu ortak davranışı karşısından yanıldıklarını geç de olsa anlayacaklardır. Şurası unutulmamalıdır ki, gelişen teknoloji de bilgisayarlara bile kumanda edebilmek için, insan aklına ve zekasına ihtiyaç vardır. Robotları yapanları da, onları insanların yerine kullananları da neticede bir insan olduklarını unutmamak gerekir.

Emeğin yüce değerini içine sindiremeyenler gaflet ve dalalet içindedirler. Zalimlerin, zulmetmek isteyenlerin varsa saltanak ve debdebeleri çabuk sona erer. Mazlumun, mazlumlara ahi yerde kalmaz. 10 Nisan Türk Sendikacılık tarihinde en önemli dönüm noktalarından birisidir. Nitekim 10 Nisan'da ortak tavır koymak için alınan karar, 11 Nisan'da Başkanlar Kurulunun oybirliği ile tasvibine neden olmuş ve bunu, Türk-İş'e bağlı kuruluşların Yönetim Kurullarınca ittifakla ve ayakta alkışlanarak kabul edilen ortak deklarasyon 12 Nisan tarihinde Kamuoyuna açıklanmıştır. Türk-İş ve bağlı kuruluşlar başta Genel Başkan olmak üzere, dönüşü olmayan bir yoldadırlar. Bu yol, onurlu ve şe-

refli bir mücadele yoludur. Bu yol, haksızlıklara karşı mertçe ortaya atılma, siyasi baskılara boyun eyme ve kanunla getirilen sınırların kanunla kaldırılması için kamuoyunu oluşturmamak bakımından, bütün meşru zeminlerin kullanılması yoludur.

Alınan kararların hakları sınırlandırılan, emeklerinin karşılığını tam alamayan işçi kardeşlerimiz üzerindeki müsbet tesirini bizzat görüyorum. İşçiler kendilerini temsil eden sendikacılarına karşı daha içten, daha candan tıkmaya başladılar. Nitekim işçilerin yanısıra mahalledeki bakkal, manav, taksi şoförü, berber günümüzde dertlerini bize anlatır olmuşlar, sıkıntıların giderilmesini bizden beklemeye başlamışlardır. Bu işaretler kamuoyunu etkili biçimde kazandığımızı belirtirlerdir.

Üniversitelerin toplantılarında bilim adamlarımızın gösterdikleri zarif yakınlık, bir başka önem taşımaktadır. Bağınazlar hariç, politika adamlarımızda bile müsbet bir yaklaşım vardır. Son günler bizim hayatımızda unutamıyacağımız, gelecek kuşaklara ibretle anlatacağımız öykülerle doludur. Geçmişte de böylelerini yaşamıştık. Gün oldu, Çalışma Bakanları keyfi emirlerle birliklerimizi kapattılar. Sendikalarımızı polise bastırttılar. Tepemizde bora gibi estiler. Rüzgâr ekenler, fırtına biçti. Biz, ben ve benim gibiler, inandığımız Hür Sendikacılık yolunda bütün engelleri aşarak bugünlere geldik. Bugünler de gelip geçecek ve demokrasinin nimetlerinden sendikalar hakettikleri payı alacaklardır. Bu pay, kimse nin lutuf ve atıfeti değildir. Kimse böylesi bir payda kişisel, bencil davranışlara da sahip olamaz. Son günlerde bazı işverenlerimizin anarşi sözcüğünü yumuşak bir biçimde bize yakıştırmaya çalışmalarına da aldırmayız. Bizim defterimizde anarşinin A'sı terörün T'si bile yoktur. Biz, hak bildiğimiz davranın yolcularıyız. Haksızlıklarla mücadele ediyoruz ve ederiz.

Hak bildiğimiz yolda yürüyoruz. İnancılı bir davanın savunucularıyız. Bu dava başarıya ulaşacak ve zorluklar şüphesiz aşılabacaktır.

TARIM-İŞ 6 bin işçi için sözleşme imzaladı

● ORMAN BÖLGE
MÜDÜRLÜKLERİ İLE
TARIM İŞLETMELERİ
İŞYERLERİNDE SÖZLEŞME
YAPMA YETKİSİNİ
TARIM-İŞ SENDİKASI ALDI.

TÜRK-İŞ'e bağlı TARIM-İŞ Sendikası, Orman Genel Müdürlüğüne bağlı 16 Tamirhanede çalışan 6000 işçi adına bir süredir yürüttüğü toplu sözleşme görüşmelerini olumlu sonuçlandırdı.

1 Ocak 1984 tarihinden geçerli olan Sözleşme ile işçilerin birinci yıl ücretlerine yüzde 30 ve 3000 lira, ikinci yıl da yüzde 25 zam yapıldı. Ayrıca işçilere yılda 30 günlük ücretleri tutarında ikramiye ödemesi kararlaştırıldı.

Sosyal haklarda yeni hükümler getiren toplu sözleşme, ORMAN-İŞ Sendikasının sonuç vermeyen girişimleri yüzünden bir yıl geç imzalandı.

TARIM-İŞ Sendikası, Tarım işkolunda tek ve en güçlü Sendika olarak, Orman Genel Müdürlüğüne bağlı Bölge Müdürlüklerinde yetki aldı. Ankara 5. İş Mahkemesinde sona eren davada, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çoğunluk verdiği ORMAN-İŞ Sendikasının, bu işyerlerinde gerekli üyeye sahip bulunmadığı kararı verildi.

Diğer taraftan, TARIM-İŞ Sendikasının Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde de üye çoğunluğuna sahip olduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından saptandı.

Böylece TARIM-İŞ Sendikasının, Tarım işkolunda üye çoğunluğu ve Sözleşme yapma yetkisi bulunan tek ve en güçlü işçi kuruluşu olduğu belirlendi.

Alman meslek temsilcileri TÜRK-İŞ'i ziyaret etti

Federal Almanya'da çeşitli meslek gruplarını temsil eden bir heyet, Türkiye'de bir seri temaslarda bulundu ve Türk-İŞ'i ziyaret ederek değişik konularda görüş alışverişinde bulundu.

Türk işçilerinin ve ailelerinin sorunlarıyla yakından ilgili bulunan meslek temsilcileri, Almanya'daki işçilerimizin içinde bulunduğu şartların iyileştirilmesi ve sorunlarının çözümü için yaptıkları çalışmalar hakkında Türk-İŞ Yönetim Kuruluna bilgi verdiler.

Türk-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Almanya'da çalışan Türk işçilerinin karşı karşıya bulunduğu gelişmelerden üzüntü duyduklarını, Oysa, Alman ekonomisinin iyileşmesinde Türk işçilerinin büyük katkılarının bulunduğunu söyledi.

Görüşme sounda Hey'et tarafından Türk-İŞ Genel Başkanı Yılmaz'a bir şilt verildi.

Yukarıda ve aşağıdaki fotoğraflar bu görüşmeleri tesbit ediyor.

Toplantıya
Sanayi
ve
Ticaret
Bakanı
Aral da
katıldı

Tüketicinin Korunması konferansı sonunda deklarasyon yayınlandı

TÜRK-İŞ ile AAFLI arasında ortaklaşa düzenlenen «Tüketicinin Korunması» konulu konferans 4 - 5 Nisan tarihlerinde Ankara'da yapıldı ve büyük ilgi gördü.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral ile çeşitli Üniversitelerin öğretim üyelerinin konuşma yaptıkları konferansa pek çok kuruluşun temsilcisi katıldı.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral, tüketiciyi korumak amacıyla Hükümetçe yapılan çalışmalar üzerinde görüşlerini açıklarken, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ da «Tüketicinin Korunmasına İlişkin Yasanın akıbeti» konusundaki endişelerini bildirdi.

Konferans sonunda aşağıdaki deklarasyon yayınlandı:

«TÜRK-İŞ ile AAFLI (Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü)

nün 4-5 Nisan 1985 tarihleri arasında Ankara'da müştereken düzenledikleri «Tüketicinin Korunması» konulu konferansa, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalardan, tüketim kooperatifleri birliklerinden ve üniversiteler ile diğer meslek kuruluşlarından 40 temsilci iştirak etmiştir. Açılışında TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral, AAFLI Direktörü Jeffrey Ballinger ve TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban'ın hazır bulunarak birer konuşma yaptıkları konferansta, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ergun Özsunay, İstanbul Deniz Ticaret Odası Genel Sekreteri Prof. Dr. Yıldırım Kılış, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Celal Göle, AAFLI Direktörü Jeffrey Ballinger, ILO Türkiye Temsilcisi John Murray ve Sa-

nayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü İhsan Kırca ile Genel Müdür Yardımcısı Şemsettin Vural, Avrupa Ülkeleri ile ABD'de tüketicinin korunması alanında yapılan çalışmaları incelemişler ve Türkiye'de bugüne kadar tüketiciyi korumaya yönelik girişimleri değerlendirerek, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan Tüketicinin Korunması Kanun Tasarısını tartışmışlar ve konferans sonunda, katılanların da iştiraki ile aşağıdaki hususların konferans sonuç bildirgesi olarak ilgili makamlara intikal ettirilmesinde görüş birliğine varmışlardır:

1 — Tüketicinin Korunması Kanun Tasarısı'nın, Konferansta açıklanan nihai metni, gerek TÜRK-İŞ, gerek üniversiteler ve gerekse diğer meslek kuruluşlarının beklentilerine cevap vermekten uzak, tüketiciyi korumada yetersiz ve daha önce aynı amaçla hazırlanan tasarıların bir benzeri olarak bulunmuştur. Bilim adamları, tasarının bu haliyle yasallaşması yerine, hiç yasallaşmamasının, tüketiciye gereksiz bir «umut» vermemek bakımından, daha yararlı olduğunu belirtmişlerdir.

2 — Konferansa katılan sendika temsilcileri ile kamu kuruluşları ve mesleki teşekküllerin yöneticileri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın tasarının ilk metninin görüşleri alınmak üzere ilgili kuruluşlara göndermiş olmasını memnurlukla karşıladıklarını belirtmişler, ancak aradan bir yıl geçmiş olmasına rağmen, tasarının akıbeti konusunda kendilerinin ve kamuoyunun bilgilendirilmemiş olmasına rağmen, tasarının akıbeti konusunda kendilerinin ve kamuoyunun bilgilendirilmemiş olmalarını da bir eksiklik olarak değerlendirek, Bakanlığın bu konudaki çalışmalarının ilgili

kuruluşlar ile işbirliği içerisinde sürdürülmesinin yararlı olacağı sonucuna varmışlardır.

3 — Türk-İş Genel Başkanı'nın da konferansın açılışında iştirak ettikleri gibi, tüketicinin çağdaş anlamda korunması, ancak, Anayasa'nın 12. maddesinde de yer aldığı gibi, tüketiciye kendi kendini koruma bilincinin verilmesi ile mümkündür. Bunun da yolu, basın, radyo ve televizyon ile etkili biçimde yapılacak tüketici eğitiminden geçmektedir. Tüketici eğitiminin, ilkokuldan başlayarak okulların müfredat programlarına konulmasına ilişkin Bakanlık girişiminin kısa sürede sonuçlandırılmasının büyük yarar sağlayacağı görüşünde birleşilmiştir. Buna ek olarak, başta sendikalar olmak üzere, diğer meslek kuruluşlarının da eğitim programlarında, tüketici eğitimine yer vermelerinin gerekli olduğu benimsenmiştir.

4 — Etkili bir tüketici koruma hareketinin, Sanayi ve Ticaret Bakanı'nın da konferansın açılışında belirttikleri gibi, yeterli bir altyapı üzerine kurulmasının yararlı, hatta gerekli olduğu görüşüne varılmıştır. Bu amaçla sürdürülen yasal düzenleme çalışmalarının kısa sürede tamamlanarak, tüketicinin korunması yasa tasarısının yeniden ele alınmasında ve yeni tasarıda, tüketicinin hak ve çıkarlarına ilişkin uluslararası bir nitelik kazanmış olan şu ilkelerin bulundurulmasına özen gösterilmesinde yarar görülmüştür:

— Tüketicinin sağlık ve güvenliğinin korunması,

— Tüketicinin ekonomik çıkarlarının korunması,

— Tüketicinin şikâyet hakkı,

— Tüketicinin eğitimi ve bilgilendirilmesi,

— Tüketicinin temsili (görüşlerinin alınması) hakkı.

5 — Tüketiciyi Koruma Kanun Tasarısının, tüketicinin teşkilatlanma modelini esas alan bir tasarı biçiminde düşünülmesi ve bu alanda çıkarılmış ve çıkarılacak olan diğer yasalar ile birlikte bir **Tüketici Hukuku** oluşturulması yoluna gidilmelidir.

6 — Türkiye için düşünülen «Dernek» statüsündeki teşkilatlanma modeli, beklenen etkinlikte bulunamayacağı için tasvip görmemiş, tersine, tüketici hareketine uzun vadede yarar yerine, zarar verebileceği görüşüne varılmıştır. Devlet, sendikalar ve tüketim kooperatiflerinin karma bir model içerisinde düşünülmesinde, tüzel kişilerin de özel kişiler ile birlikte temsil edilebilecekleri, birlik, vakıf ya da benzeri bir statünün belirlenmesinde yarar görülmüştür.

7 — Sendikaların, tüketici kuruluşlarında etkin biçimde temsil edilebilmeleri ve bu kuruluşların faaliyetlerini maddi olarak destekleyebilmelerini temin bakımından, sendikal yasalardaki kimi sınırlamalar kaldırılmalı, tüketici kuruluşlarının finansmanında, sendikalar, kooperatifler ve Devlet kaynakları ile yetinilmelidir.

8 — Sendikalar ve bunların ülke düzeyine yayılmış şubeleri, tüketici şikâyet büroları oluşturarak, sendika üyelerinin satın aldıkları ya da alacakları mal ve hizmetlere ilişkin şikâyet ve dileklerinin bu bürolarda toplanması ve mahallinde çözümlenemeyen şikâyetlerin, Türk-İş Genel Merkezine irtikâlet ettirmeleri sağlanmalıdır.

9 — Şu anda Türk-İş Kooperatifler Bürosu kanalı ile yürütülen tüketicinin korunması çalışmaları, kanun çıktıktan sonra, özel olarak kurulabilecek bir «Türk-İş Tüketici Bürosu» ile yürütülmesinin yarar sağla-

yacağı hususunun, Türk-İş Yönetim Kuruluna tavsiye edilmesi uygun bulunmuştur.

10 — Tüketim kooperatifleri ve üst kuruluşları, tüketicinin korunmasının en sağlam ve vazgeçilmez altyapısını oluşturmaktadırlar. Bu kooperatif ve birliklerinin, başta finansman olmak üzere, temel sorunlarının çözümünde Devletin, Anayasa'da yer alan görevlerini yerine getirmesini temin bakımından, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın gerekli girişimlerde bulunması istenilmiştir.

11 — Sendika üyeleri ve tüketici kesimlerin, aldatıcı reklamlara karşı bilinçlendirilmelerini temin bakımından, sendikalar ve meslek kuruluşları, yayın organlarında tüketici eğitimini konu alan yayınlar yapmalı, bu yayınlarda ayrıca gelişmiş ülkelerdeki tüketici hareketleri konusunda bilgiler yer almalı, araştırma sonuçları bulundurulmalıdır.

12 — Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde oluşturulması düşünülen «Tüketici İşleri Dairesi»nin, «Genel Müdürlük» statüsünde düşünülmesinde ve il teşkilatının da buna göre oluşturulmasında yarar görüldüğü hususunun ilgili Bakanlığa iletilmesi görüşüne varılmıştır.

13 — Türk-İş, bağlı sendikalar ve meslek kuruluşlarının, tüketicinin korunması mevzuatına ilişkin çalışmaları izlemeleri ve değerlendirmelerini temin bakımından, Türk-İş, sendikalar, üniversiteler, tüketim kooperatifleri birlikleri ve ilgili kamu kuruluşları temsilcilerinden müteşekkil bir **Karma Teknik Komisyon**'un oluşturulmasında büyük yarar görülmüş ve Konferans sonunda oluşturulan bu Komisyonun, Türk-İş Yönetim Kurulu'nun bir üyesinin başkanlığında periyodik olarak toplanması ve gelişmeleri değerlendirmesi kararlaştırılmıştır.»

350 Tekstil işçisi yeni haklara kavuştu

TEKSİF Sendikası ile GİMSAN Gediz İplik Sanayi işvereni arasında 350 işçi için toplu iş sözleşmesi yapıldı.

1.3.1985 Tarihinden geçerli ve iki yıl süreli olan sözleşmeyle, birinci yıl % 35 ve 7 bin, ikinci yıl 15 bin TL ücretler arttırılırken, 3 bin liralık avans uygulaması da ücretlere eklendi.

Yandaki fotoğrafta, toplu sözleşme imza töreninde işçi ve işveren temsilcileri görülüyor.

Kıbrıs'taki seminerde işçi ve işveren temsilcileri şiirle atıştılar

KUTYAY Eğitim, Yayın, Araştırma Merkezi tarafından Kıbrıs'da 19-24 Nisan tarihleri arasında yapılan «Verimlilik» konulu seminerde, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Refik Baydur ile Türk-İş Başkanlar Kurulu üyesi ve Denizciler Sendikası Genel Başkanı Emin Kul, karşılıklı şiirle atışmada bulundular.

Seminerde, ODTÜ öğretim üyesi Doç. Dr. Ömer Saatçioğlu'nun sunduğu bir tebliğde 220 kamu işyerinin örnek alınarak yapılan değerlendirmede, verimi engelleyici faktörler belirlenirken, bu konuda kalifiye işçinin olması % 14, işveren kusurlarının ise % 86 olduğu tesbit edilince, Tebliğin yorumunu yapan Emin Kul'a karşı TİSK Genel Sekreteri Refik Baydur divan başkanlığına bir şiir gönderdi.

Şiirin seminere katılanlara okunması üzerine, Emin Kul da bir şiirle karşılık verdi.

Baydur ve Kul'un şiirleri şöyle :

REFİK BAYDUR'UN ŞİİRİ

Emin Kul yorumda dört köşe oldu
Hemen söyleyecek birşeyler buldu
Tabii yorumcu usta bir Kul du
Zevkle bizi fırçaladı dostlarım.

Yüzdelere sarılarak yüzmeye
Fırsatları bir ipliğe dizmeye
Arı suyu kum içinden süzmeye
Niyetlendi Emin kardeş dostlarım

Yıllar yılı hücum eden sizdiniz,
Savunmanın sandalına bindiniz
Sırça köşkten ne de çabuk indiniz
Emin kardeş nefes aldı dostlarım.

EMİN KUL'UN CEVABI

Tebliğ söyledim dedim, benim söylediğimi
Yorumdaki alınanlar Hocanın tebliğini
Bir daha okuyarak işveren eksikliğini
Görüp değiştirsünler hücumun tekniğini

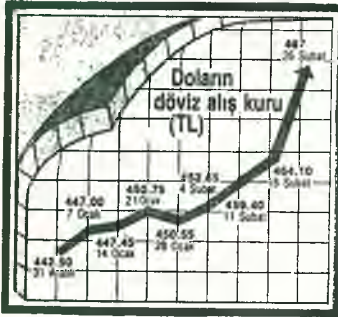
Yüzdeleri sezerek buldukça gerçekleri
Önünde başeğilmez bir takım hevesleri
Gündeme getirmişse mani düzmekle eğer
Yaptığınız bu yorum bizce tebrike değer

Faiz, kâr, rant, geliri alıp başın giderse
Sendikacı bunlara bir yerde yeter derse
Fırsatları dizmeye, yüzdelere yüzmeye
Sığırıp da söylüyor varmaz dilim demeye

Yıllar yılı hücumu biz şiar edinmedik
Savunma sandalında gerçeği gizlemedik
Sırça köşkün yolunu ömrümüzde görmedik
Helâl ekmeği yedik, haram nedir bilmedik

Loncalardan gelmişiz, Ahî Evran pirimiz
Hacı Bektaş ahfadı, çalışkanlık işimiz
Söylemekle tükenmez çoktur amma derdimiz
Fırçalamak bizde yok, saygı örf ve adetimiz

Ekmek - Barış - Özgürlük, istediğimiz budur
Son bir söz söyleyeyim eğer verişen destur
Meşrebimiz değildir bizim Hasdur - Selâmdur
Anladınız mı bilmem sevgili Refik Baydur

Ekonomide dengeler altüst oldu

1985 yılının ilk çeyreği tamamlanırken, tüm ekonomik dengelerin yeniden gözden geçirilmesini gerektiren bir noktaya gelindi... Amerikan Dolarındaki hızlı tırmanış, dengelerini büyük ölçüde dolardaki seyre bağlı kuran Hükümet hedeflerinde ciddi sapmaları ortaya çıkarıyor. Dengelerin altüst olması büyük çapta Bütçenin delinmesinden kaynaklanıyor. Bütçeyi ise en çok dolardaki artış zorluyor.

Dış borçtan ötürü Bütçeye binen yük 771 milyar liradan 972 milyar liraya fırlarken, TÜRK-İŞ'in tüm uyarılarına karşın yüzde 25'lik enflasyon hedefine göre ayarlanan işçi ücretleri ile memur maaşları, daha ikinci ayda büyük çapta yıpranmış bulunuyor.

1985 yılında dış borç ana para faiziyle 3,5 milyar lira tutuyor. Bu borcun bütçeden karşılanacak bölümü 1 milyar 600 milyon dolar olarak hedeflendi. Bütçe hazırlanırken doların 1985 yılı sonunda 475 lira olacağı varsayılmıştı. Oysa dolar yılın daha ikinci ayında 500 lirayı geçince iç kaynak gereği 972 milyar liraya fırladı.

Doların beklenenin de üzerinde artması, Türkiye'nin ithalatını pahalılaştıracak. İthalatın pahalılaşması zaten içeride var olan enflasyona bir de dışarıdan daha yüksek enflasyon enjeksiyonunu beraberinde getirecek. İlk üç ayın enflasyon hedefine bakıldığında ise, daha şimdiden, geçen yılın yüzde 54 oranının aşılması tehlikesi var.

TÜRK-İŞ'in Başkanlar Kurulu'na sunulan raporunda ekonomik gelişmeler, çeşitli yönleriyle ortaya konuyor.

Değerlendirmeler özetle şöyle:

«Ekonomide, özellikle çalışanlar açısından olumsuz gelişmeler, içinde bulunduğumuz yılda da devam etmektedir. Geçmiş yıllardan uygulamaya konulan ekonomik politikanın çalışan kesimin gelir ve refah düzeyinde yol açtığı erozyonun boyutları iyice açığa çıkmıştır. Buna rağmen söz konusu politika bilinçli bir ısrarla sürdürülmeye çalışılmaktadır. Çalışanlar, sermaye birikiminin zaten dengesiz ve adaletsiz olan gelir dağılımı daha da bozularak başlıca kaynağı haline getirilmek istenmektedir.

FİYATLAR VE ÜCRETLER:

Bilinen nedenlerden ötürü, enflasyonla mücadele, uygulanan ekonomik politikanın temel hedefleri arasında

gösterilmektedir. Bua rağmen 1980-1984 döneminde toptan eşya fiyat indeksindeki ortalama yıllık artış yüzde 50 olmuştur. Oysa 1975-1979 dönemindeki ortalama yıllık artış oranı yüzde 33 olarak gerçekleşmiştir.

Enflasyon, gelir dağılımının en önemli etkenidir. Böyle bir durumun doğması ancak enflasyon hızı altında gelir sağlamakla söz konusudur. Enflasyonla mücadele adı altında son yıllarda çalışanlara yapılan ücret artışları da hep fiyatların gerisinde kalmıştır. Böylece enflasyonla mücadele, enflasyonda en fazla etkilenen kesimlerin gelirlerini törpüleme fonksiyonunu yerine getirmektedir. Deklare edilen enflasyon ve ona göre verilen ücret zam oranları ile gerçekleşen enflasyon oranı aşağıdaki tabloda verilmektedir. (yüzde olarak)

Öte yandan, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nca Başkanlar Kuruluna sunulan raporda enflasyon oranı ve yapılan zamlar ele alındı ve şu tespitler yapıldı:

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Hedeflenen Enflasyon	—	—	25	20	25	25
Gerçekleşen Enflasyon	—	—	25	20	25	25
İst. Geç. Ind.	94.3	37.6	32.7	28.8	45.6	—
Verilen ücret zammı Ortalaması	70	28	25	22	29	25

Öte yandan, 1985 yılı için öngörülen yüzde 25 enflasyon oranının yarısı ilk iki ayda gerçekleşmiştir. Son oniki ay itibarıyla ise yüzde 54.6 oranındadır.

Bu durumun doğal, bir ölçüde istenen sonucu, işçi ücretlerinin satın alma gücünde meydana gelen aşınma olmuştur. Gerçekten 1978-1984 döneminde işçi ücretlerinin reel gerilemesi yüzde 42.5 oranındadır.

	Ortalama Ücret İndeksi	İstanbul Geçinme İndeksi	Reel Ücret İndeksi
1978	100	100	100
1979	141.5	163.5	86.5
1980	205.3	317.7	64.6
1981	261.5	437.2	59.8
1982	332.3	580.1	57.3
1983	454.2	747.3	60.8
1984	625.2	1088.0	57.5

Ortalama ücret ile fiyatlar arasında kurulacak diğer bir ilişki de, bazı temel gıda maddelerini satın - almak için gereken çalışma süresidir. Örneğin 1978 yılında bir kilo yağ almak için günde 51 dakika çalışmak yeterli iken, 1984 yılında çalışılması gereken süre 2 saat 56 dakika olmuştur. Aynı şekilde bir kilo et almak için 3 saat 42 dakika çalışmak yeterliyken, artık 5 saat 43 dakika çalışmak gerekecektir. Diğer bir ifade ile bugünkü ücretlerle bir günlük çalışmanın karşılığı ile birer kilo et ve yağ alma imkanı bulunmamaktadır.

Öte yandan, Ankara'da yaşayan iki çocuklu bir ailenin dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken zorunlu besin harcamaları, geçen yıla oranla yüzde 55 artarak 47.552.— liraya ulaşmıştır.

Bugün ele geçen ücretle mutfak masrafını karşılamak bile mümkün değildir.

İşçilerin, bugün içinde bulundukları olumsuz şartlardan kurtulmaları sendikaları aracılığı ile yapacakları toplu iş sözleşmelerine bağlıdır.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ :

1984 Yılıyla hür sendikacılık ve toplu sözleşme düzenine yeniden girildiği belirtilmektedir. Oysa demokratik düzende her türlü toplu iş sözleşmelerine hükümetin müdahaleci olamayacağı bilinmektedir. Buna rağmen niteliğini gösteren etkilemeler ortadadır.

Kamu Koordinasyon Kurulu, hangi kriterlere dayanıldığı bilinmeyen ilke kararıyla 1984 yılında süresi biten sözleşmelere uygulanacak ücret zammını yüzde 30 olarak tesbit etmiştir. Aynı şekilde 1985 ücret zammının yüzde 25, 1986 yılının ise yüzde 20 olarak belirlendiği açıklanmıştır.

Böyle bir tesbit, bir anlamda fiyat artışlarına paralel olarak ücret zamlarının eksiltilmesini ifade etmektedir.

Tüm bu olumsuz faktörlere rağmen Sendikalar toplu iş sözleşmelerini işçi lehine bağlatmak için çabalarını sürdürmektedir.

ASGARİ ÜCRET :

Bilindiği gibi asgari ücret en son olarak 1 Nisan 1984 gününde tesbit edilerek yürürlüğe girmiştir. Artan enflasyonun etkisiyle 24.525 lira olan asgari ücret bugün 16.311 liraya düşmüştür. Yani diğer bir ifadeyle fiyat artışları asgari ücretin teesbitten önceki miktarına getirmiştir.

Öte yandan, 1985 yılında ele geçen 16.995 lira asgari ücretle, dört kişilik bir ailenin sadece mutfak masraflarının yüzde 41'i karşılanabilmektedir.

Ayrıca, yasal asgari ücretin düşüklüğü işverenlerin sözleşmelerde bu ücreti kabul ettirmelerini ve sözleşme ile ulaşılan ücret artışlarının bir kalemde geriye alınmasına da neden olmaktadır.

MALİYETLER İÇİNDE EMEK PAYI :

Toplu sözleşme sisteminin özellikle mali hükümlerinde görülen tikanıklığın bir yansıması da, maliyetler içinde emek payının giderek düşmesidir. Böylece işçi ücretleriyle ilgili olarak izlenen bilinçli politika sonunda ülkemizde işgücü oldukça ucuzlamıştır. Bu yolla yatırımların artması öngörülmüşken; yatırımlarda bir değişiklik söz konusu olmamıştır. Emeğin ucuzlaması, işverenler için, artışını önleyemedikleri girdi ve faiz maliyetlerinin bir ölçüde karşılanabilmesi imkanını vermiştir.

Bu yolla kâr marjlarını muhafaza edebilmeleri mümkün olmuştur.

Örneğin yapılan bir çalışmanın sonuçları, Kamu İktisadi Teşebbüslerinde, yıllar itibarıyla üretim değeri içinde işçilik payının giderek düştüğünü göstermektedir. Buna göre üretim değeri içinde işçilik payı 1978 yılında yüzde 23.8 iken, izlenen fiyat ve ücret politikalarının da etkisiyle 1984 yılında yüzde 8.2 oranında düşmüştür.

Aslında bu oran, işçilere yapılacak ücret zamlarının enflasyona yol açacağını ileri sürenlerin başka niyetler içinde olduklarını açıkça göstermektedir. Nihayet işçi ücretlerine yapılacak zammın fiyat artışına etkisi, maliyet içindeki işçilik payıyla sınırlı kalacaktır.»

VERGİ DÜZENLEMELERİ VE KDV

Önceden alınan karar gereği 1985 yılında gelir vergisi oranları yüzde 5 oranında indirilmiştir. Böylece çalışanların ücretlerinde nisbi bir artış meydana gelmiştir. 1984 yılı itibarıyla gelir vergisinin yaklaşık dörtte üçünü sağlayan ücretlilerin payının giderek düşürülmesi vergi adaletsizliğini düzelterek faktörlerden birisi olacaktır.

Oysa bu amaca yönelik olması gereken vergi indirimi verilen ücret zammı içinde eritilmiştir. Böylece düşük tutulan ücret zamlarıyla maliyet içindeki işçilik payı daha da düşürülebilmektedir. Çalışanlar lehine gösterilen vergi indirimi, aslında yürütülmekte olan ekonomik politikanın temel ilkesi olan ucuz emek kullanımı ile ihracata dönük sanayilerde fiyat kolaylıkları sağlanması amacını da karşılamaktadır.

Öte yandan bilindiği gibi 1 Ocak 1985'den itibaren Katma Değer Vergisi uygulamaya girmiştir. Yeni düzenlemenin yapıldığı sıradaki sosyal ve ekonomik şartlar, kuşkusuz vergi yansımalarının hangi kesim tarafından karşılanacağı sorusunun cevabına ışık tutmaktadır.

KDV'nin yasal mükellefi her ne kadar satıcı kesim ise de, gerçek mükellef tüketicidir. KDV nedeniyle artan yük bu kesim tarafından karşılanmaktadır. KDV ile **ucuzluk olacağı da artık söylenememektedir.** Uygulamanın ilk üç ayı gerçek durumu ortaya koymuştur.

Aslında vergi gelirlerinin GSMH içindeki payının giderek düştüğü ülkemizde yeterli önlemlerin alınması gereklidir. Ama bu önlemler, zaten vergiyi sırtlayan kesimleri rahatlatacak biçimde olmalıdır.»

Basın ve Halkla İlişkiler Sempozyumu İstanbul'da yapıldı. Yukarıdaki Fotoğrafta toplantıdan bir görünüş

Basın ve Halkla İlişkiler Sempozyumu

İstanbul'da yapıldı

Yılmaz: "Sendikalar ve Basın, demokratik rejimin temel unsurlarıdır., dedi

- ÜÇ GÜN SÜREN SEMPOZYUMDA, BİLİM ADAMLARI VE GAZETECİLER İLE SENDİKA LİDERLERİ BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER KONUSUNDA TARTIŞTILAR

İstanbul Valisi Nevzat Ayaz Sempozyumda bir konuşma yaptı

TÜRK-İŞ ile AAFLİ arasında ortaklaşa düzenlenen «Basın ve Halkla İlişkiler» konulu sempozyum, İstanbul'da Maçka otelinde 25 - 27 Nisan tarihleri arasında yapıldı.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Kaya ÖZDEMİR**, sempozyumun Milli Egemenlik Haftası içinde yapılmış olmasının bir rastlantı olmadığını belirterek başladığı açış konuşmasında, Türk basınının ülkenin çeşitli siyasal dönemlerinde önemli görevler yaptığını, bugün sendikalar gibi basının da aşmak zorunda olduğu engellerle karşı karşıya bulunduğunu söyledi.

İstanbul Valisi **Nevzat AYAZ**, sempozyumda yaptığı konuşmada, TÜRK-İŞ ve AAFLİ'nin çok önemli bir konuda sempozyum düzenlediklerini ve bu sempozyuma davet edilmekten memnuniyet duyduğunu söyledi.

AAFLİ Türkiye Direktörü **Jeffrey BALLINGER**, Amerika Birleşik Devletlerinde basınla sendikalar arasındaki ilişkilerin geçmişi üzerinde durdu ve zaman zaman sendikal hareketin Amerikan basını tarafından desteklenmediğini söyledi.

BALLINGER, sendikaların basınla kuracakları iyi ilişkilerin, faaliyetlerin kamuoyuna duyurulması ve gereken desteğin sağlanması için çok önemli olduğunu sözlerine ekledi.

Ceza Hukuku Profesörü Çetin Özek tebliğini sunarken

İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Başkanı **Nezih DEMİRKENT**, demokratik rejimlerde iki büyük gücün bulunduğunu, bunlardan birinin işçi hareketi, diğerinin de basın olduğunu belirterek, «Karşılaşılacak güçlüklerin bu iki gücün işbirliğiyle aşılması mümkündür» dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, açış konuşmalarının son bölümünde, «Basınımızın, bizi yalnız bırakmayarak destek alması karşısında, biz de basını yalnız bırakmıyoruz. Onların sorunlarını kendi sorunumuz olarak görüyoruz» dedi.

YILMAZ, konuşmasının bir bölümünde şunları söyledi :

«Sözlü ve yazılı basını iki amaçla izliyoruz. Birincisi, basın-yayın organları bizim için ne diyor? Bize ait haberler kamuoyuna nasıl yansıtılıyor? İkincisi de basında çalışanların büyük çoğunluğu, **TÜRK-İŞ'e** bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası ile Basın-İş Sendikası'nın üyeleri olduğu için, ilgi alanımıza giriyor.

Ama bunlardan da önemlisi, basının kamuoyunun gerçek sesi olması sıfatıyla taşıdığı önem, kitle iletişim araçları dediğimiz basın ve yayın organlarını bir görev bilinci ile izlememizi ve onların sorunlarını kendi sorunlarımız arasında görmemizi gerekli kılmaktadır.

Basının sorunları üzerinde durmaya çalışırken, en başta değineceğim şey, **BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ'dür**. Ulu Önder Atatürk'ün, Büyük Nutkundan yapılan alıntılarda, basın özgürlüğü için şu özdeyişlerine yer verilmektedir:

«— Basın, Ulusun genel sesidir.»

«— Basın hiçbir şekilde baskı ve etki altına alınamaz.»

«— Basın özgürlüğünü korumanın en iyi yolu, yine basın özgürlüğüdür.»

Ulu Önder Atatürk'ün bu sözlerinden de anlaşılacağı üzere, bu müesseye ele alınırken, basın özgürlüğü birinci plânda olmalıdır. Yani, basın özgür ve hür olmalıdır. Zira basın, bir gazetenin, ticarî, siyasi ve ekonomik

Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nezih Demirkent'in konferansı ilgi ile izlendi

TGS Genel Başkanı Kurtböke tebliğini okurken görülüyor

Türk-İş Basın Danışmanı Dodanlı tebliğini sunuyor.

tercihlerine göre değil, kamuoyunun haber alma hakkına yardımcılığı ölçüsünde esas görevini en iyi biçimde yapmış olacaktır. Bu açıdan, kamuoyunun sesi olması nedeniyle basın, hür ve özgür koşullar içinde bulunmalıdır.

Daha önemlisi, TÜRK-İŞ olarak basının özgürlüğünü, düşünce özgürlüğü ile eş anlamda görmekte olduğumuzu bu sempozyum vesilesiyle bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bilim adamlarımız ve uygulamacılarımızın da kabul edeceklerini umduğum bu fikrimize göre, düşünce özgürlüğü tam olmadıkça, basın özgürlüğü de tam değildir. Bu görüş, sadece TÜRK-İŞ'in görüşü değil, aynı zamanda çağdaş bir yaklaşımdır.

Ülkemizde basın özgürlükleri bu müessesenin tarihi çizgisi içinde zaman zaman sınırlanmış, zaman zaman ferahlatılmıştır. Basın özgürlüğünün bu değişikliklere uğraması ise, daha çok siyasal değişkenlerle paralellik arz etmektedir. Yani Türkiye'de ne zaman bir siyasal istikrarsızlık sonucu demokraside bazı geçici kesintiler olmuşsa, siyasal yapı gibi, basın da bundan nasibini almış ve bazı sınırlamalara tabi tutulmuştur.

Basının bu sınırlamalar nedeni ile içinde bulunduğu zorlukları kısa sürede yine yasal düzenlemeler yoluyla aşacağına olan inancımız tamdır. Ancak, bilinen sınırlamalar, bizce soyut kavramlar halindedir. İçinde bulunduğumuz koşullar itibarıyla bazı sınırlamalar mutlak zaruri ise, mutlak hükümler yasal değişikliklerle anlaşılabilir somut kavramlar haline dönüştürülmelidir. Örneğin, basın özgürlüğünü konu alan maddelerde, «DEVLETİN VARLIĞINA, MİLLİ GÜVENLİĞE, DEVLETE KARŞI İŞLENEN SUÇLARDA ve GÜVENLİĞİ SAĞLAMAK AMACIYLA» gibi kayramların belirgin olmaması nedeniyle basın-yayın organlarının nerelerde suç işleyip, nerelerde işlemeyecekleri belirsiz kalmaktadır. Bundan başka, basının yargı kararları dışında da, bazı idari tasarruflarla kısıtlanmaları söz konusudur. Örneğin, belirli hallerde gazetelerin idari tasarrufla toplatılabileceği,

Alaaddin Asna ve tartışmacılar birarada görülyor

Güneş Gazetesinden Güneri Civaoglu konferansını verirken

Sempozyumu sendika yöneticileri ile basın danışmanları ilgi ile izlediler

yayın yasağı konabileceği, yahut gazetenin kapatılabileceği gibi... Belki bu şekildeki tedbirler devletin güvenliğine, yahut milli çıkarlara aykırı yayın yapacak korsan kuruluşlara karşı kullanıldığında, haklılık kazanır. Bir suç işlenmiş ise, bu suçun karşılığı gayet tabii ceza olmalıdır. Ama bu gibi tedbirler, zaman içinde siyasi iktidarların basın-yayın organlarına karşı değişik yorumlarla kullanılabileceği bir baskı aracı haline dönüşürse, basın özgürlüğü açısından endişemiz işte bu noktada yoğunlaşır.»

Açış konuşmalarından sonra Ceza Hukuku Profesörü **Çetin Özek** «Demokratik Ülkelerde Basın Yoluyla Düşünce Açıklama Hakkı» konulu tebliğini sundu ve Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı **Oktay Kurtböke** ile TES-İŞ Sendikası Başkanı **Orhan Erçelik** tartışmacı olarak görüşlerini açıkladılar.

Sabahki oturumun ikinci bölümü Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan Balaban**'ın başkanlığında yapıldı.

İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Başkanı **Nezih Demirkent** «Ülkemizde Çalışma Hayatının Geliştirilmesinde Basının Rolü ve Etkinliği» konulu tebliğini açıkladı.

Tartışmacılar İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Öğretim Üyesi **Alaaddin Asna** ile Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı **Cevdet Selvi** konuyla ilgili görüşlerini açıkladılar.

Öğleden sonraki oturum Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı **Zeynel Irmak** başkanlığında yapıldı.

«Ülkemizde Çalışma Hayatının Geliştirilmesinde Basının Rolü ve Etkinliği» konusunda Türkiye Gazeteciler Sendikası Başkanı **Oktay Kurtböke** bir tebliğ sundu.

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim üyesi **Prof. Dr. Metin Kutal** tartışmacı olarak görüşlerini açıkladı.

Günün son tebliğini Türk-İş Basın Danışmanı **Burhan Dodanlı** «Genel Anlamda Basın ve Halkla İlişkiler ve Sendikal Kuruluşlardaki Uygulaması» konusunda sundu.

Kaya Özdemir Başkanlığında yapılan panelde söz alan konuşmacılar toplu halde görülüyor

Vahap Güvenç başkanlığındaki oturumda Prof. Dr. İsmet Giritli ve tartışmacılar görülüyor

Sempozyum çalışmalarını izleyenlerden bir grup

Demiryol-İş Sendikası Genel Başkanı **Mehmet Acidereli**'nin yönetiminde yapılan çalışmalarda BASS Sendikası Genel Başkanı **Servet Kahyaoğlu**, Tarım-İş Sendikası Basın Danışmanı **Mehmet Ohri** ve Hürriyet Gazetesinden **Atilla Özsever** tartışmacı olarak görüşlerini açıkladılar.

İKİNCİ GÜN

Sempozyumun ikinci gün çalışmaları TES-İŞ Sendikası Genel Başkanı **Orhan Erçelik** başkanlığında TRT Haber Dairesi Başkanı **Ülkü Kuranel**'in «Kamuoyu Oluşturmada Radyo ve Televizyonun Rolü» konulu tebliği ile başladı.

Tam metnini dergimizin diğer sayfalarında bulacağınız bu tebliğden sonra, Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkanı **Kenan Durukan** ve Güneş gazetesinden **Refik Sönmezsoy** konuyla ilgili görüşlerini açıkladılar.

Toplantı, İ.Ü. Halkla İlişkiler Öğretim Üyesi **Alaaddin Asna**'nın «Kamuoyu Oluşturmada Çağdaş Yöntem ve Teknikler» konusundaki konuşması ile devam etti.

Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı **Musafa Başoğlu**'nun yönetiminde süren çalışmalar sırasında Hava-İş Sendikası Genel Başkanı **İbrahim Öztürk**, Cumhuriyet Gazetesinden **Şükran Ketenci** ve Türk-İş Basın Danışmanı **Burhan Dodanlı** tartışmacı olarak konuyu değerlendirdiler.

Başoğlu yönetimindeki oturumun ikinci bölümünde «Basının Kamuoyu Oluşturmasında Başlıca Etkenler» konusunda Güneş Gazetesinden **Günel Cıvaoğlu** tebliğini sundu. Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri **Kaya Özdemir** ve Basın-İş Sendikası Genel Başkanı **Ali Ekber Güvenç** tartışmacı olarak söz aldılar.

İkinci gün çalışmaları «Demokratik Toplumlardaki Ekonomik Gelişme ve Sosyal Adaletin Sağlanmasında Halkla İlişkiler» konusunda yapılan panelle sona erdi.

Kaya Özdemir yönetimindeki panelde Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı **Mustafa Başoğlu**, Demiryol-İş Sendikası Genel Başkanı **Mehmet Acidereli**, Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı **Cevdet Selvi**, Tercüman Gaze-

Sempozyumun son gününde, TEK GIDA-İŞ Genel Başkanı **Zeki Gedik**, panel çalışmalarını yönetti.

tesinden **Taylan Sorgun**, TRT program yapımcısı **Nazmi Kal** ve Türk-İş Basın Danışmanı **Erkin Okay** katıldılar.

ÜÇÜNCÜ GÜN

Sempozyumun son gününde ilk tebliği Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi **P.of. Dr. İsmet Giritli** sundu.

Türk-İş 1. Bölge Temsilcisi **Vahap Güvenç** yönetimindeki bu oturumda, İ.Ü. İktisat Fak. Öğr. Üyesi **Prof. Dr. Metin Kutal**, Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan Balaban**, Genel Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri **Bahattin Gezer** tartışmacı olarak yer aldılar.

TEK GIDA-İŞ Sendikası Genel Başkanı **Zeki Gedik** yönetimindeki oturumlarda ise Denizciler Sendikası Genel Başkanı **Emin Kul** tarafından «İşçi Haklarının Elde Edilmesinde Kitle İletişim Araçlarının Yeri ve Önemi» konusunda, Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Öğretim Üyesi **Dr. Taner Karahasanoğlu** tarafından da «Türkiye'de Sendikaların Kamuoyu Oluşturması» konulu tebliğleri sunuldu.

Likat-İş Sendikası Genel Başkanı **Ahmet Kurt**, Belediye-İş Sendikası Genel Başkanı **Hüseyin Pala** ve TRT Program Yapımcısı **Nazmi Kal**'ın tartışmacı olarak katıldığı öğleden önceki bölüm saat 13.15'de sona erdi.

Sempozyum çalışmalarının son bölümü Türk Harb-İş Sendikası Genel

Başkanı **Kenan Durukan** Başkanlığındaki panel ile tamamlandı.

Panelde, Milliyet Gazetesinden **Vasfiye Özkocak**, Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri **Kaya Özdemir**, Cumhuriyet Gazetesinden **Şükran Ketenci**, BASİSEN Sendikası Genel Başkanı **Metin Tiryakioğlu** ve Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı **Mustafa Orhan** üç günlük çalışmanın bir değerlendirmesini yaptılar.

Basın ve Halkla İlişkiler Sempozyumu, Genel Başkan **Şevket Yılmaz**'ın kapanış konuşmasıyla sona erdi.

“Nüfus,” konulu seminer İzmir’de yapıldı.

Merkezi Boston’da bulunan Pathfinder Vakfı tarafından düzenlenen «nüfus» konulu seminer, 3-5 Mayıs tarihlerinde İzmir’de yapıldı.

Seminere Türk-İş’e bağlı sendikaların yöneticileri ve konuyla ilgili kişiler katıldı.

killeri, görüş tarzları içinde doğar, büyür, gelişir. Herkes formunu o gelenek içinde kazanır. Belli bir tavır takınmayı da o gelenek formlarına göre edinir. Hatta her ailenin, her teşekkülün gelenekleri vardır.

Her nesil, kendisinden önceki nesillerden aldığı form ve muhtevalarla beslenerek form kazanır.

İnsan, başka toplulukların gelenekleriyle temasa gelmedikçe her şeyin, her yerde kendisinininkilerin aynı olduğunu zannedebilir. Ancak Statik olmayan bir gelenek yeni bir canlılık kazanır. Böyle bir durum nesillerin değişmesinde en büyük rolü oynar.

Radio ve TV. yeni nesillere aktif, yapıcı bir gelenek sunabilir. Eğitim biçiminin insanda meydana getirdiği durum, kuvvetli bir toprağın ve ziraat şeklinin bir bitkide meydana getirdiği durumla karşılaştırılabilir. Kendi fidanından yetiştirilen bazı bitkilerde aynı renkte çiçekler elde edilir, kendi tohumundan yetiştirilen bitkiler ise, birbirinden çok farklı renkte çiçekler meydana gelir. Aynı şey insan aleminde de olur. İnsan, kendisine uygulanacak eğitim sistemine göre şekil kazanır.

Radio ve TV. yalnızca eğlendiren, bilgi veren bir araç değil, eğiten bir araç olarak kamuoyu oluşmasında rol alabilir.

San'atla hayat, san'atla insan arasında sıkı bir bağ bulunduğu söz götürmeyen bir gerçektir. San'at, hayatın, insanın, devrin aynasıdır. San'at insanın ne yaptığını, ne yapmak istediğini aksettirir.

İnsan, kendi san'atıyla kendisini, durumunu, devrini, dünya ile olan ilişkilerini, kendisini nasıl görmek istediğini, nasıl gördüğünü göstermeye çalışır.

Kendimizden örnekler :

Bir tarafta bahçe ve meyhaneye müziği, diğer tarafta Adnan Saygunlar, Dede Efendiler... Birbirlerine zıt görüş tarzlarının mahsulü olan bu müzik tarzları bizim hayatımızın aynasıdır.

Mimaride, her türlü estetikten mahrum binaların yanında, camilerimiz, tarihi binalarımız belli seviyede bir estetik sergiler.

Meselâ İstanbul'daki çeşitli bina görünümleri, aynı zamanda İstanbul hayatını aksettirir. Resim, edebiyat, hatta ilim ve felsefe alanında da aynı durum vardır.

Ancak, bütün eksikliğimize ve karışıklığa rağmen, her alanda yeniye, güzele bir yönelme vardır. Asıl mesele, hayatımızdaki bu ikiliğin, karışıklığın erimesi; müziğin, mimarinin, edebiyatın, ilim ve felsefenin mahalli, milli bir renk almasıdır.

Kültür ve San'attan güzel örneklerle hem toplum, hem o toplumun sanat seviyesi yükseltilebilir. Bunları gerçekleştirmede kitle iletişim araçları ve özellikle **radio-TV.den daha etkili olabilecek hangi araç düşünülebilir?**

İnsan düşüncesi ile ilim, felsefe, şiir ve edebiyat alanlarındaki başarıların nesilden nesile devredilmesini seçleyen dildir.

Başlangıçta her fert herşeyi dili sayesinde öğrenmek durumundadır. Ancak, bundan sonra fert, mevcut başarılarla yenilerini katabilir. Bu da birlik içinde çalışma ile dil sayesinde sağlanabilir.

Bir milletin dili, o milletin aynasıdır. Bir şair, «tanrı, dili insana, kendisinin ne olduğunu göstermesi için vermiştir» diyor.

Dil sayesinde yapılan, başarılan saklanabiliyor. Nesilden nesile devrediliyor ve gelişme sağlanabiliyor.

İnsan tek başına, kendi dilinin yaratıcısı olamaz. Çünkü bir dilin zenginleşmesi, gelişmesi, yeni bir muhteva kazanması tek tek insanların değil, bir toplumun tarihinin mahsulüdür.

Bir düşünür şöyle diyor: «Dil, eski nesillerden yeni nesillere devredilen bir emanettir. Bir mirastır. Dile karşı herkes saygı göstermelidir. Bu saygı en kıymetli şeylerimize gösterilen saygıdan aşağı olmamalıdır.»

Şimdi; bu saygıyı verecek, aşılayacak bir başka Kurum olabilir mi? **Radio-TV., dilin yaşatılmasında etkisi ve önemini bilerek, dilin milletlerin devamlılığında rolünü bilerek davranmak zorundadır.**

Neyi bilebiliriz, neyi yapmamız lazım, neyi ümid edebiliriz ve olup bitenlerin dışında, olması lazım gelen

nedir? Tarih, ahlak, din gibi manevi alanlarda ve tabii siyasi ve maddi alanlarda kitle iletişim araçları, üzerlerindeki ağır yükün idraki içinde olmaları.

Tek insan kavramı, suni ve mücerret bir kavramdır. İnsanların toplum halinde yaşamaları yalnız bir vakıa değil, aynı zamanda şarttır da...

Bir sosyal birlik içinde yaşayan insanların faaliyetlerini, ilişkilerini düzenleyen prensipler ve kuralları vardır. Bu hukuk sistemini düzenleyen gerçek kuvvet de devlettir.

İnsan hem iyi hem de kötü olan nüvelerle birlikte dünyaya gelen bir varlıktır. Eğer böyle olmasaydı, devlet denilen müesseseye ihtiyaç kalmayacaktı ve ahlak kuralları insana yetecekti.

Devlet kuvveti, insanlar arasındaki ilişkileri düzenlemek için bazı kuralları koyuyor ve bunlara uyulmasını emniyet altına alıyor. Devlet müessesesi artık sosyal birliğin kültür seviyesine, yani başarılarının seviyesine ve insan hakkındaki görüş tarzına göre fert için hakları tanıyan ve bu hakların sınırını da belirtiyor.

Devlet, sosyal birliklerin varlık şartıdır. Her sosyal birlik de görüş tarzı, ilim, felsefe, teknik gibi başarıları, tarihi oluşu, menfaatleri, yaşadığı ülkenin durumu ve bu durumun kendisine yüklediği görev ve sorumluluklar bakımından çok farklıdır.

Her devletin hedef ve amaçları vardır. Bu hedef ve amaçlara, devletin varlık yapısı gözönünden bulundurulmadan geliş güzel yön verilemez. Verilmeye çalışılırsa devlet şu veya bu amaçlar için vasıta olur.

Belli şahıs veya şahıslar devleti, sosyal birliğin varlık yapısının gerektirdiği gibi değil de, onu kendi şahsi menfaatlerinin bir vasıtası olarak görürse, devletin asıl amaç ve hedefleri yerine, onun varlık yapısına uymayan amaç ve hedefler geçer.

Bizim kendi tarihimiz bakımından Atatürk, gerçek bir devlet adamı olarak, yeniden kurulacak olan devletin varlık yapısından gelen problemleri bilerek hareket etmiştir.

Eğer bir millet, millet olarak devamlılık istiyorsa, onun kendi varlık şartı olan devletin kuruluş ve gelişme te-

meli üzerinde derin düşünmek gerekmektedir. Fertler veya gruplar, kurumlar, kendilerini devletin dışında veya üstünde görmemelidir.

İnsanlık, hangi devirde olursa olsun, hak-Adalet-Hürriyet gibi olgularla uğraşmıştır. Bu olguları gerçekleştirecek olan devlettir.

Bir devletin fertleri, belli bir hak-adalet duygusu, hürriyet içinde yetiştirilmezse, hukuk sistemleri katı bir formalizmden ibaret kalır. Herkes bu katılıktan kurtulmak için çareler arar ve sosyal birliğin ilerlemesi, gelişmesi engellenir.

Bu sebeple, asıl mühim olan şey, bir ülkede insan haklarını tanıyan, ona saygı gösteren, insana her şeyin üstünde değer veren bir görüş tarzını yerleştirmektir. Aksi halde, fertler veya gruplar, devlet mekanizmasında daima gedikler açmaya, devlet mekanizması ise bu açılan gedikleri yeni kurallar koyarak kapatmaya çalışır. Fertler, yine bunlardan kaçınmak çaresine başvururlar. Mukabil tedbirler alınır vs. Böylece devlet, bir kanun-kaide kaosu içinde boğulur. Devlet, çocukluktan itibaren fertte, görev ve sorumluluk, hak, adalet duygusunu geliştirmelidir. Bu yapılırken radyo ve TV yine 1. derecede önemlidir.

Bu durum devletler arası ilişkilerde de aynıdır. Eğer devletler arasındaki ilişkilerde, hak-adalet gibi yüksek kıymetlere göre hareket edilseydi, hiçbir çatışma olmazdı. Ancak, tarihin hiçbir devrinde bu gerçekleşmemiştir. Ebedi barış fikirleri bir ütopya olarak

kalıyor. Çünkü hak ve adalet parolası altında daima her devletin kendi menfaati saklanmaktadır.

İşte devlet, hem kendi ülkesinde, hem devletlerarası ilişkilerinde kendi varlık şartlarına ters düşmeyen şartları yaratacaktır.

Radyo ve TV. devletin yanında taraf olarak, bütün yüksek değerlerin toplumda oluşmasına, yaratılmasına iç ve dış barışa katkıda bulunabilir.

Kitle iletişim araçları da, toplum

düzeni içinde kurulur, gelişir, yayın yaparlar.

Dileğimiz, kitle iletişim araçlarının neyi, ne zaman, hangi biçim ve ölçüde, hangi usulla yayınlacağı ve bunlardan hangi sonuçlara varacağı yolunda doğruyu bulabilmesi.

Topluma, iyi, güzel ve doğru olanı verebilmesi.

Toplumun da iyi, güzel ve doğru olanı seçip, isteyebilir bir düzeye yükselmesi...

Selüloz-İş Genel Mali Sekreteri Kadir Bilek'i kaybettik

Selüloz-İş Sendikamızın Genel Mali Sekreteri Kadir BİLEK, geçenlerde Ankara yakınlarında meydana gelen bir trafik kazası sonunda hayatını kaybetti.

Sendikamızın örgütlenme çalışmalarıyla ilgili bir seyahat dönüşü, Keskin-Ankara Karayolunda meydana gelen trafik kazasında, aynı otomobilde bulunan Selüloz-İş'in İstanbul Şube Başkanı Ali İlgün de çeşitli yerlerinden yaralanmıştı. Kaza sonunda, Bilek ve İlgün SSK Ankara Hastanesinde tedavi altına alındılar. Daha sonra sağlığına kavuşan Ali İlgün 2 Mayıs'ta taburcu edildi.

24 Nisan Çarşamba günü akşam saatlerinde meydana gelen bu kazada, iç organları ağır hasar gören Kadir BİLEK, ise bütün ihtimale rağmen kurtarılamadı ve 25 Nisan Perşembe günü vefat etti. BİLEK'in cenazesi daha sonra İzmit'e götürüldü ve burada törenle toprağa verildi.

39 Yaşında hayata gözlerini yuman Kadir BİLEK evli ve 4 çocuk babası olup, 1975 yılından beri, Selüloz Sendikasında Genel Mali Sekreter olarak görev yapıyordu.

TÜRK-İŞ Dergisi, genç yaşta kaybettiğimiz BİLEK'in ailesine, yakınlarına ve Selüloz Sendikası ile TÜRK-İŞ Camiasına başsağlığı diler, Merhuma Tanrıdan sonsuz rahmet niyaz eder.

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU Aylık Eğitim ve Meslek Dergisi

TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA SAHİBİ :
ŞEVKET YILMAZ

Yazışları Müdürü
**HÜSEYİN
EKMEKÇİOĞLU**

ABONE : Yurtici (6 aylık 900 TL — Yıllık 1800.— TL.) Yurtdışı (6 aylık 2000.— TL. Yıllık 4000 TL.) ★ Dizgi Baskı : Demircioğlu Matbaacılık, Telefon : 34 14 71 Türk-İş Pasajı Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu ★ TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ ★ Basın Danışmanları : Burhan DODANLI - Erkin OKAY ★

NISAN 1985 — SAYI : 188

Müessese Müdürü :
Genel Teşkilatlandırma
Sekreteri
Orhan BALABAN

Yazışma Adresi :
Türk-İş — Ankara
Telefon : 33 38 24

Sosyal Güvenlik Kuruluşlarında Zaman Aşımı

Üç büyük sosyal güvenlik kuruluşumuz T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur yasalarında yapılan değişikliklerde, genellikle birbirine yaklaştırma ve paralellik sağlama ve bu suretle yasalar arasındaki aykırılıkların giderilmesi amaçlanır.

1985 Mart ayı içinde yayınlanan 3166 sayılı;

«5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun»,

3165 Sayılı;

«3.9.1971 tarihli ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Üç Ek Madde ile Altı Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun» ve

3168 Sayılı;

«17/7/1984 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun» ile bu üç büyük sosyal güvenlik kuruluşumuzun uyguladıkları yasalarda bazı değişiklikler oldu.

Yapılan değişiklikler sonucu «Zaman aşımı» ile ilgili hükümler, bu üç büyük kuruluşumuzdan ikisinde şu şekildedir:

T.C. Emekli Sandığı Kanunu Madde 116;

«Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarını almak üzere, bu aylıkların tahakkuk ettirildiği tarihlerden itibaren aralıksız bir yıl sonuna kadar Sandığa müracaat etmeyenlerin aylıkları kesilir. Bunlardan kesilme tarihinden itibaren 5 yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat edenlere kesilen aylıkları tekrar bağlanır ve geçmiş müddete ait aylıkları da toptan ödenir. Bu müddetten

Osman Nuri TEKMAN
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı

sonra müracaat edenlerin aylıkları, müracaat tarihlerini takibeden ay başından itibaren yeniden bağlanarak ödenir ve geçmiş müddet için bir şey verilmez.

Bu kanunda ayrıca belirtilen haller dışında aylık bağlanmasına istihkak kesbedildiği tarihten itibaren beş yıl sonuna kadar yazı ile müracaat edilmezse bu aylıklar, müracaat tarihini takibeden aybaşından itibaren bağlanır.»

Bağ-Kur Kanunu Madde 78;

«Bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, cenaze yardımı ve ölüm toptan ödeme hakları, hakkı doğuran olay tarihinden başlanarak 10 yıl içinde istenmezse düşer.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından herhangi bir döneme ilişkin aylığını 5 yıl içinde almayanların bu döneme ilişkin aylıkları ödenmez.»

Sosyal Sigortalar Kanununun 99 uncu maddesinde;

«Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, iş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık, analık ve ölüm, sigortaları hakları, hakkı doğuran olay tarihinden başlanarak beş yıl içinde istenmezse düşer.

İş kazalarıyla meslek hastalık, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından herhangi bir döneme ilişkin gelir ve aylığını beş yıl içinde almayanların bu döneme ilişkin gelir ve aylıkları ödenmez.

Geçici iş göremezlik ödenekleri hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.»

şeklinde olup, bu hüküm 506 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1.3.1965 tarihinden bu yana hiç değişmemiştir.

Zaman aşımının gelir veya aylıklarla ilgili hükümleri, hemen hemen hiç uygulama yeri bulamaz diyebiliriz Zira emekli, malûl ile dul ve yetimler, üç aylıklarının veya bundan sonra aylıklarının ödenmesinin ilk günlerinde Bankalar önünde kuyrukları oluşturulup gelir veya aylıklarını almaktadırlar; bırakınız beş yılı, beş gün dahi gecikmeleri mümkün olmamaktadır.

Ancak, hak sahiplerinin, emeklinin veya çalışan iştirakçi veya sigortalının ölümü halinde, aylık taleplerini beş yılı aştıktan sonra yaptıklarında, mevcut hükümlere göre, T.C. Emekli Sandığına veya Bağ-Kur'a tabi iştirakçi veya sigortalının hak sahipleri, yasalarındaki hükümlere göre aylık alabilecekler; ancak bu aylıklar T.C. Emekli Sandığında aylık talep tarihini takip eden aybaşından başlayacak; Bağ-Kur'da ise beş yıl geçmiş zamana ait aylıklar ödenmeyecektir.

Sosyal Sigortalar Kanununa göre ise, emeklinin veya sigortalının ölüm tarihinden itibaren beş yıl içinde aylık talebinde bulunanlar ise, yasanın mevcut hükmüne göre hiçbir zaman aylık alamayacaklardır. Sosyal Güvenliğin etkinleştirildiği ve yaygınlaştırıldığı bir dönemde bu büyük bir adaletsizliktir.

Bahsettiğimiz üç yeni değişiklik kanunu, Hükümet tasarısı olarak TBMM'ne gelmiş ve yasalaşmıştır. Sosyal Sigortalar Kanununda da zaman aşımı ile ilgili hükmün değiştirilmemesi, bir unutulmanın sonucu olduğu tahmin olunur ve ümit ederiz ki bu adaletsizliğin en kısa zamanda düzeltilmesi ve bu suretle sigortalıların ölümü sonucu zaman aşımından haberi olmayan birkaç dul, yetim ve ana-baba da ölüm gelirinden veya ölüm aylığından yararlanma imkanına kavuşur.

TAŞ, GÜVEN, DEMİRTAŞ VE DURLU EMEKLİYE AYRILDILAR

Türk-İş'e uzun yıllar hizmet veren dört arkadaşımız emekliye ayrıldı.

Türk-İş Haberleşme Bürosu şefi Perihan TAŞ, Teşkilatlanma Uzmanı Kemal Durlu, Santral görevlisi Ahmet Demirtaş ve teknisyen Mehmet Güven, geçtiğimiz ay emekli olarak Konfederasyondan ayrıldılar.

Türk-İş Genel Sekreteri M. Sadık Şide, emekliye ayrılan arkadaşlarımızla ilgili olarak dergimize şunları söyledi:

«Konfederasyonumuzun çeşitli ünitelerinde görev yapan ve yıllarca beraber çalıştığımız dört arkadaşımız, her çalışanın ulaşmak istediği emeklilik noktasına gelmişler ve görevlerinden ayrılmışlardır.

Türk-İş; yöneticisiyle, çalışanı ile bir ailedir. Karşılıklı sevgi ve saygı ilişkilerimizde ege men olan unsurlardır.

Bu nedenle, emekliye ayrılan dört arkadaşımızla, daha önce emekli olanlarla süren dostluk ilişkilerimiz devam edecektir.

Yönetim Kurulu adına kendilerine yeni yaşantılarında başarı ve mutluluk diliyorum.»

Vakıflar Bankası toplu sözleşme görüşmeleri başlıyor

BASS ile T. Vakıflar Bankası arasında toplu sözleşme görüşmelerine Mayıs 1985 içinde başlanacak.

BASS Mayıs ayının ilk haftasında sözleşme «yer, gün ve saatinin saptanması» amacıyla Banka Genel Müdürlüğü'ne başvuracak.

Sözleşme görüşmeleri konusunda bir açıklama yapan BASS Genel Sekreteri Raci BAYÜLKE, «BASS Araştırma Grubu'nun toplu sözleşme önerisine son şeklini verdiğini» bildirdi.

Sözleşme ile Banka çalışanlarına ekonomik koşullarla ve gerçekleştirilen kârlılık ile uyumlu ücret artışı ve sosyal haklar sağlanması yanında, Yüksek Hakem Kurulu tarafından 1982/84 döneminde toplu iş sözleşmesinde yapılan tahribatın düzeltilmesi amaçlanıyor.

Bilindiği gibi, bankacılık işkolunda toplu sözleşme görüşmeleri önünde en ciddi engel 2822 Sayılı Yasa ile getirilen grev yasağı. Yasa uyuşmazlık halinde sorunun Yüksek Hakem Kurulu tarafından çözülmesini öngörüyor.

TÜRK-İŞ İŞÇİ SAĞLIĞI VE AİLE PLANLAMASI MÜDÜRÜ TURHAN, MİLLİ EĞİTİM GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞININ TALEBİ İLE KONFERANSLAR VERDİ

Türk-İş İşçi Sağlığı ve Aile Planlaması Müdürü Dr. Gürbüz Turhan, Gençlik Yılı nedeniyle Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığının talebi üzerine 3 Nisan Çarşamba günü Yıldırım Beyazıt Endüstri Meslek Lisesinde, «İş Kazaları ve İlk Yardım», 10 Nisan Çarşamba günü de Atatürk Kız Endüstri Meslek Lisesinde «Aile Planlaması» konulu konferanslar verdi.

Büyük ilgi ile izlenen konferanslar sonunda, Türk-İş'in gençlik yılı süresince bu tür konferanslar düzenlemesi temenni edildi.

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Gen. Bşk. : ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sok. No: 10 Telf. : 33 31 25 - 26 27 28/29 ANKARA	14	DOK GEMİ-İŞ Gen. Bşk. : NAZİM TUR Büyük Langa Fabrika Sok. No. 13 Telf. : 526 88 96 - 527 86 92 Yenikapı/İSTANBUL
01	TARIM İŞ Gen. Bşk. : ZEYNEL IRMAK Necatibey Cad. 22 Telf. : 29 56 86 - 87 Sıhhiye/ANKARA	15	YOL-İŞ Gen. Bşk. : BAYRAM MERAL İzmir Cad. 22/25 Telf. : 18 05 95 - 25 78 64 - 25 38 07 ANKARA
02	TÜRKİYE MADEN-İŞ Gn. Bşk. : MUSTAFA ORHAN Strasburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye/ANKARA Telf. : 29 75 22 - 29 17 32 - 30 22 15 - 30 22 16	16	TES-İŞ Gen. Bşk. : ORHAN ERCELİK Meşrutiyet Cad. Karanfil Sok. 34 Telf. : 34 49 87 - 88 - 89 / 18 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gn. Bşk. : MEHMET TEZER Mithatpaşa Cad. Okul Sok. Telf. : 2002 ZONGULDAK	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk. : NURETTİN SARİPOLAT Necati Bey Cad. Sezenler Sok. 2/16 Telf. : 29 67 97 - 29 47 99 Sıhhiye/ANKARA
03	PETROL-İŞ Gn. Bşk. : CEVDET SELVİ Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Telf. : 167 46 86 Gayrettepe/İSTANBUL	17	KOOP-İŞ Gen. Bşk. : AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sok. 15/11 Telf. : 30 08 55 - 29 44 80 Yenışehir/ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk. : ZEKİ GEDİK 4 Levent Konaklar Sok. Telf. : 164 49 96 - 97 - 98 Levent/İSTANBUL	18	TÜMTİŞ Gen. Bşk. : HÜSEYİN PALA Selim Paşa Sok. Tümtiş Sarayı No. 62 Telf. : 526 72 32 - 33 Aksaray/İSTANBUL
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk. : YAŞAR DOĞUALP Karanfil Sokak 59 Telf. : 18 42 73 - 74 - 75 Bakanlıklar/ANKARA	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk. : MEHMET ACİDERELİ Necatibey Cad. Sezenler Sok. 5/4 Telf. : 29 58 70 - 71 Sıhhiye/ANKARA
06	TEKSİF Gn. Bşk. : ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğan Sok. No. 1 Kat: 5 - 6 Telf. : 31 21 70 - 71 - 72 - 73 - 74 ANKARA	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk. : EMİN KUL Rıhtım Cad. Çıraçı Sok. No. 7 Telf. : 144 48 38 - 149 56 29 Tophane/İSTANBUL
07	DERİ-İŞ Gn. Bşk. : YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Telf. : 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray /İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk. : İBRAHİM ÖZTÜRK İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Telf. : 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy/İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Gen. Bşk. : GÜRAL ERCAKIR Necatibey Cad. No. 20 Telf. : 29 53 95 - 29 06 27 Sıhhiye/ANKARA	22	LİKAT-İŞ Gen. Bşk. : AHMET KURT Necatibey Cad. Sezenler Sok. 4/5 Telf. : 30 21 82 - 83 Sıhhiye/ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen. Bşk. : RÜSTEM KILIC Ömer Ağa Mah. Hürriyet Cad. İşlay Apt. Kat: 1 Telf. : 11899 - 11806 - 11726 İZMİT	23	HABER-İŞ Gen. Bşk. : TURAN CAĞLAR Necatibey Cad. Sezenler Sok. 1/14 Telf. : 30 22 60 - 29 36 12 Sıhhiye/ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk. : ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/7 Telf. : 30 29 08 Sıhhiye/ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen. Bşk. : MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Telf. : 30 25 41 - 42 - 44 Sıhhiye/ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk. : METİN TIRYAKIOĞLU İstiklal Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Telf. : 149 56 83 - 149 32 64 Galatasaray/İSTANBUL	25	TOLEYİS Gen. Bşk. : SERVET SOFUOĞLU Meşrutiyet Cad. 182/3 Telf. : 149 41 383 Şişhane/İSTANBUL
11	BASS Gen. Bşk. : SERVET KAHYAOĞLU Sümer Sok. 29 Telf. : 30 13 71 - 30 20 28 Demirtape/ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk. : KENAN DURUKAN İnkılâp Sokak 20 Telf. : 34 20 00 Kızılay/ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk. : TAMER ERALAN Necatibey Cad. 20 Kat: 4 Telf. : 29 53 91 - 29 53 96 Sıhhiye/ANKARA	27	TGS Gen. Bşk. : OKTAY KURTBOKE Basın Sarayı Kat: 2 Telf. : 527 65 34 Çağaloğlu/İSTANBUL
12	KRİSTAL ÇİTSE-İŞ Gen. Bşk. : HASAN BASRI BABALI Sahip Molla Cad. 24 Telf. : 331 00 77 - 331 06 88 Paşabahçe/İSTANBUL	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk. : HÜSEYİN PALA Yeni Selim Paşa Sok. 62 Telf. : 526 72 32 - 33 Aksaray/İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk. : MUSTAFA ÖZBEK Gazi M. Kemal Bulvarı 40/1 Telf. : 29 17 53 - 54 Maltepe/ANKARA		TÜRK-SEN Gen. Bşk. : HÜSEYİN CURCIOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sok. Telf. : 72 444 Leiköşe/KIBRIS